

PROGRAM

CENTRA PRE DETI A RODINY MYJAVA

Brezovská 473/3, 907 01 Myjava

2026

OBSAH

KONTAKTNÁ ADRESA A TELEFÓNNE ČÍSLA CENTRA.....	4
ÚČEL CENTRA PODĽA § 45 ods. 1 a) až d) ZÁKONA	5
DRUH A FORMA VYKONÁVANÝCH OPATRENÍ V CENTRE.....	6
OPIS CIEĽOVEJ SKUPINY CENTRA.....	9
SPÔSOB INFORMOVANOSTI A VYŤAŽENOSTI CENTRA	10
DÔVODY VYLUČUJÚCE VYKONÁVANIE OPATRENÍ V CENTRE	10
CELKOVÝ POČET MIEST V CENTRE.....	12
OPIS VNÚTORNÝCH PRIESTOROV A VONKAJŠÍCH PRIESTOROV CENTRA.....	13
POČET ZAMESTNANCOV CENTRA, ŠTRUKTÚRA PRACOVNÝCH MIEST.....	14
OPIS SPÔSOBU OBOZNÁMENIA DETÍ, RODIČOV A INÝCH FYZICKÝCH OSÔB S PROGRAMOM CENTRA	15
OPIS ODBORNÝCH METÓD PRÁCE S DIEŤAŤOM A JEHO RODINOU.....	17
PODPROGRAMY	18
OPIS POSKYTOVANIA ODBORNEJ POMOCI PRE TEHOTNÉ ŽENY, TIETO ŽENY PO PÔRODE A ICH DETI.....	24
OPIS PLÁNOVANIA A VYHODNOCOVANIA VÝCHOVNEJ ČINNOSTI V SAMOSTATNE USPORIADANÝCH SKUPINÁCH.....	26
OPIS OBSAHU PRÍPRAVY NA PROFESIONÁLNE VYKONÁVANIE NÁHRADNEJ STAROSTLIVOSTI.....	27
PROGRAM SUPERVÍZIE	31
UVEDENIE ROZSAHU HODÍN POČAS DŇA A DNÍ V TÝŽDNI, POČAS KTORÝCH SA VYKONÁVAJÚ JEDNOTLIVÉ OPATRENIA.....	33
OPIS TVORBY A VYHODNOCOVANIA ČIASTKOVÝCH PLÁNOV.....	34

PODMIENKY PRE ZÁUJMOVÚ ČINNOSŤ, ŠPORTOVÚ ČINNOSŤ, KULTÚRNU ČINNOSŤ, REKREAČNÚ ČINNOSŤ A PREJAVOVANIE NÁBOŽENSKÉHO VYZNANIA A VIERY.....	36
OPIS ZABEZPEČENIA ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI DEŤOM, PLNOLETÝM FYZICKÝM OSOBÁM, PRE KTORÉ SA VYKONÁVAJÚ POBYTOVÉ OPATRENIA V CENTRE.....	37
OPIS ZABEZPEČENIA ŠKOLSKEJ DOCHÁDZKY A PRÍPRAVY NA POVOLANIE DETÍ A PLNOLETÝCH FYZICKÝCH OSÔB DO 25 ROKU VEKU.....	39
OPIS PRÁV DIEŤAŤA ALEBO PLNOLETEJ FYZICKEJ OSOBY, PRE KTORÉ SA VYKONÁVAJÚ OPATRENIA V CENTRE.....	40
OPIS POVINNOSTÍ DIEŤAŤA ALEBO PLNOLETEJ FYZICKEJ OSOBY, PRE KTORÉ SA VYKONÁVAJÚ OPATRENIA V CENTRE VRÁTANE PODMIENOK NÁVŠTEV V CENTRE.....	42
TAXATÍVNY OPIS VÝCHOVNÝCH PROSTRIEDKOV V CENTRE.....	43
OPIS POSTUPU V RIZIKOVÝCH SITUÁCIÁCH PRE DIEŤA ALEBO PLNOLETÚ FYZICKÚ OSOBU, PRE KTORÉ SA VYKONÁVA POBYTOVÉ OPATRENIE V CENTRE.....	44

PROGRAM CENTRA PRE DETI A RODINY

KONTAKTNÁ ADRESA:

Centrum pre deti a rodiny Myjava
Brezovská 473/3
907 01 Myjava
tel.: 034/621 2356
email: cdrmyjava@cdrmyjava.onmicrosoft.com
IČO: 00 182 516

Adresa miesta vykonávania opatrení:

- Centrum pre deti a rodiny Myjava
Brezovská 473/3
907 01 Myjava
tel.: 0907 494 246
email: cdrmyjava@cdrmyjava.onmicrosoft.com
- Centrum pre deti a rodiny Myjava
Kľčové 32
915 01 Nové Mesto nad Váhom
tel.: 0911 978 640
email: cdrmyjava@cdrmyjava.onmicrosoft.com
- Centrum pre deti a rodiny Myjava
Ambulancia a terén
Kľčové 109
915 01 Nové Mesto nad Váhom
tel.: 0918 568 560
0918 574 527
0918 572 227
0918 568 237
email: ambulanciamnv@gmail.com
- Centrum pre deti a rodiny Myjava
Konzultačná miestnosť
Námestie slobody 2/2
915 01 Nové Mesto nad Váhom

- Centrum pre deti a rodiny Myjava
Byt pre mladých dospelých
Weisseho 19
915 01 Nové Mesto nad Váhom
- Centrum pre deti a rodiny Myjava
Byt na poskytovanie starostlivosti tehotnej žene a tejto žene po pôrode,
najdlhšie do 2 rokov veku dieťaťa
M. R. Štefánika 367/84,
916 01 Stará Turá
- Vykonávanie opatrení v mieste bydliska 6 profesionálnych náhradných rodín.

ÚČEL CENTRA PODĽA § 45 ods. 1 a) až d) ZÁKONA

Centrum pre deti a rodiny Myjava vykonáva opatrenia v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon 305/2005 Z. z.).

Centrum je zriadené na výkon opatrení:

- a) pobytových opatrení súdu** – opatrení dočasne nahrádzajúcich dieťaťu jeho prirodzené prostredie alebo náhradné rodinné prostredie na základe
  - rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti,
  - o nariadení neodkladného opatrenia,
  - o uložení výchovného opatrenia.
- b) ambulantných výchovných opatrení** – opatrení podľa
  - §12 ods. 1 písm. d) (povinnosť zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe),
  - výchovných opatrení, ktorými je uložená povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu (podľa § 37 ods. 2 písm. d) zákona o rodine),
  - alebo neodkladných opatrení, ktorými je uložená takáto povinnosť.
- c) ambulantných a terénnych opatrení** – opatrení na predchádzanie vzniku, prehĺbovania a opakovania:
  1. krízových situácií dieťaťa, v prirodzenom rodinnom prostredí alebo v náhradnom rodinnom prostredí,
  2. porúch psychického vývinu, fyzického vývinu alebo sociálneho vývinu dieťaťa z dôvodu problémov v prirodzenom rodinnom prostredí, náhradnom rodinnom prostredí, širšom sociálnom prostredí a v medziľudských vzťahoch.
- d) organizovanie stretnutia rodinného kruhu**
  - je explicitne definované v § 7 ods.7 Vyhlášky č.103/2018 Z. z. ako vykonávanie metódy rodinnej konferencie, prípadovej konferencie, alebo inej odbornej metódy

v spolupráci s rodičmi, príbuznými a inými blízkymi osobami a s ďalšími prizvanými osobami, zástupcami obce, školy a poskytovateľa zdravotnej starostlivosti a ďalšími subjektami v centrách ako spôsob vykonávania odborných činností centra, ktorými sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,

- **sa vykonáva** v súlade § 59 ods. 3. zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Na účel riešenia negatívnych vplyvov, podľa § 11 ods. 7 zákona č. 305/2005 Z. z. ktoré ohrozujú psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately organizuje prípadovú konferenciu alebo rodinnú konferenciu v spolupráci s dieťaťom, rodičmi, osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, inou blízkou osobou dieťaťa a ďalšou osobou prizvanou podľa povahy situácie, najmä so školou, školským zariadením, poskytovateľom zdravotnej starostlivosti a obcou. Ak sa dieťa, rodič dieťaťa alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, nezúčastní prípadovej konferencie alebo rodinnej konferencie, dôvod ich neúčasti sa zaznamená v spisovej dokumentácii.

DRUH A FORMA VYKONÁVANÝCH OPATRENÍ V CENTRE

Centrum vykonáva opatrenia **pobytovou formou** pre dieťa na základe (§ 46 ods. 1 písm. a) bod 1, bod 2 a bod 3)

1. dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa,
2. požiadania dieťaťa,
3. rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia.

Centrum vykonáva opatrenia **ambulantnou a terénnou formou** pre rodičov a deti so zameraním na:

Ambulantné výchovné opatrenia (§ 45 ods.4 písm. b)

Opatrenia podľa § 37 ods. 2 písm. d) zákona o rodine

- **§ 37 ods. 2 písm. d) zákona o rodine** – uloženie maloletému dieťaťu alebo jeho rodičom povinnosti podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

Ambulantné a terénne opatrenia (§ 45 ods. 4 písm. c)

Opatrenia podľa § 11 ods. 2 zákona č. 305/2005 Z. z

- **§ 11 ods. 2 písm. a)** – opatrenia pre dieťa a rodičov v rozvodových, rozhodových situáciách, kedy je dieťaťu a jeho rodičom potrebné poskytnúť, alebo sprostredkovať sociálne poradenstvo,
- **§ 11 ods. 2 písm. b)** – opatrenia pre rodičov dieťaťa odporučiť im psychologickú pomoc v záujme obnovy manželského spolužitia a v záujme predchádzania nepriaznivým vplyvom rozvodu na dieťa,
- **§ 11 ods. 2 písm. c)** – opatrenia pre dieťa a rodičov v rozvodových, rozhodových situáciách, kedy je potrebné dieťaťu poskytnúť alebo zabezpečiť potrebnú psychologickú pomoc aj po rozvode.

Opatrenia podľa § 11 ods. 3 písm. b) zákona č. 305/2005 Z. z

- **§ 11 ods. 3 písm. b) bod 1** – odborné metódy na prispôsobenie sa novej situácii,
- **§ 11 ods. 3 písm. b) bod 2** – odborné metódy práce na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa,
- **§ 11 ods. 3 písm. b) bod 3** – odborné metódy práce na podporu riešenia výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch,
- **§ 11 ods. 3 písm. b) bod 4** – odborné metódy na podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností,
- **§ 11 ods. 3 písm. b) bod 5** – odborné metódy na zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny, posúdenia možnosti rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa

Opatrenia podľa § 44a ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z

Opatrenia pre fyzickú osobu, ktorej je dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúna alebo poručníka, ktorý sa osobne stará o dieťa, ktorí potrebujú odbornú pomoc na uľahčenie zabezpečovania náhradného rodinného prostredia pre dieťa

- **§ 44a ods. 1 písm. a)** – poskytnutie alebo zabezpečenie poskytnutia sociálneho poradenstva alebo iného odborného poradenstva,
- **§ 44a ods. 1 písm. b) bod 1** – vykonanie alebo zabezpečenie vykonania opatrení na uľahčenie riešenia výchovných problémov alebo rodinných problémov,

Organizovanie stretnutia rodinného kruhu podľa § 11 ods. 3 písm. b) zákon 305/2005 Z. z.

1. **§ 11 ods. 3 písm. b) bod 1** – prispôsobenie novej situácie v prostredí podľa § 4 ods. 1 písm. a) a b),

2. **§ 11 ods. 3 písm. b) bod 2** – úprava rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa,
3. **§ 11 ods. 3 písm. b) bod 3** – podporu riešenia výchovných problémov a iných problémov v rodine a medziľudských vzťahoch,
4. **§ 11 ods. 3 písm. b) bod 4** – podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností,
5. **§ 11 ods. 3 písm. b) bod 5** – zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny, posúdenie možnosti rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa.

Centrum vykonáva opatrenia **ambulantnou a terénnou formou** pre rodičov a deti v súvislosti s **rozvodom rodičom dieťaťa alebo rozchodom rodičov dieťaťa**:

Ambulantné výchovné opatrenia (§ 45 ods.4 písm. b)

Opatrenia podľa § 37 ods. 2 písm. d) zákona o rodine

- **§ 37 ods. 2 písm. d) zákona o rodine** – uloženie maloletému dieťaťu alebo jeho rodičom povinnosti podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

a Ambulantné a terénne opatrenia (§ 45 ods. 4 písm. c)

Opatrenia podľa § 11 ods. 2 zákona č. 305/2005 Z. z

- **§ 11 ods. 2 písm. a)** – opatrenia pre dieťa a rodičov v rozvodových, rozchodových situáciách, kedy je dieťaťu a jeho rodičom potrebné poskytnúť, alebo sprostredkovať sociálne poradenstvo,
- **§ 11 ods. 2 písm. b)** – opatrenia pre rodičov dieťaťa odporučiť im psychologickú pomoc v záujme obnovy manželského spolužitia a v záujme predchádzania nepriaznivým vplyvom rozvodu na dieťa,
- **§ 11 ods. 2 písm. c)** – opatrenia pre dieťa a rodičov v rozvodových, rozchodových situáciách, kedy je potrebné dieťaťu poskytnúť alebo zabezpečiť potrebnú psychologickú pomoc aj po rozvode.

a Opatrenia podľa § 11 ods. 3 písm. b) zákona č. 305/2005 Z. z

- **§ 11 ods. 3 písm. b) bod 1** – odborné metódy na prispôsobenie sa novej situácii,

- § 11 ods. 3 písm. b) bod 2 – odborné metódy práce na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa,
- § 11 ods. 3 písm. b) bod 3 – odborné metódy práce na podporu riešenia výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch,
- § 11 ods. 3 písm. b) bod 4 – odborné metódy na podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností,

OPIS CIELOVEJ SKUPINY CENTRA

Centrum vykonáva opatrenia **pobytovou formou** pre:

a) dieťa na základe

1. dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa,
2. požiadanie dieťaťa,
3. rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, nariadení neodkladného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia,

b) plnoletú fyzickú osobu

1. ktorou je mladý dospelý, po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa na základe písomnej dohody s centrom.

Deti, ktoré do centra prichádzajú na základe požiadania alebo odporúčania úradu a písomnej dohody medzi centrom a rodičom, alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, môžu byť prijaté do samostatne usporiadanej skupiny.

Centrum vykonáva opatrenia **ambulantnou a terénnou formou** (§ 59 ods. 1) pre:

a) dieťa na

1. základe písomnej dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa,
2. základe rozhodnutia súdu alebo orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o uložení ambulantného výchovného opatrenia, a ak je to účelom ambulantného výchovného opatrenia, tak aj pre rodiča dieťaťa alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa,
3. základe písomnej dohody s centrom, v ktorom je dieťa umiestnené na účel vykonávania pobytového opatrenia súdu, alebo
4. požiadanie dieťaťa

b) plnoletú fyzickú osobu podľa § 44a,

c) rodiča alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa.

Centrum vykonáva opatrenia ambulantnou alebo terénnou formou aj pre dieťa umiestnené v inom centre alebo pre rodiča tohto dieťaťa alebo pre osobu, ktorá sa osobne stará o toto dieťa. Opatrenia ambulantnou alebo terénnou formou podľa ods. 1 písm. a) prvého a tretieho bodu a písm. b) až d) sa vykonávajú po predchádzajúcom **písomnom odporúčaní** orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Na vykonávanie opatrení na základe požiadania dieťaťa v rozsahu menej ako päť hodín sa nevyžaduje písomná dohoda s rodičom, alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa a odporúčanie orgánu SPODaSK, avšak centrum je povinné bezodkladne oznámiť prijatie dieťaťa orgánu sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately, v územnom obvode, ktorého sa centrum nachádza.

SPÔSOB INFORMOVANOSTI A VYŤAŽENOSTI CENTRA

Centrum oboznamuje ÚPSVaR prostredníctvom mesačnej štatistiky, telefonicky alebo emailom. Ďalej, v prípade potreby, informuje úrad a manažéra prípadu o počte vyčerpaných hodín a priebehu spolupráce s rodinou. Podľa dohody s manažérom prípadu sa zasiela priebežná správa zo spolupráce buď:

- po dvoch mesiacoch spolupráce
- po vopred stanovených hodinách spolupráce
- do termínu najbližšieho súdneho pojednávania
- v prípade krátkodobej spolupráce sa nezasiela

Po ukončení spolupráce sa zasiela záverečná správa.

Ak okolnosti prípadu si vyžadujú súdom nariadenú spoluprácu s centrom, kolízny opatrovník sa vopred informuje o kapacitných a časových možnostiach centra, ktoré súd zohľadní vo výroku rozsudku o spolupráci s centrom.

DÔVODY VYLUČUJÚCE VYKONÁVANIE OPATRENÍ V CENTRE

Centrum **nevykonáva** opatrenia **pobytovou formou** pre maloletého klienta (pobytové opatrenie súdu – § 45 ods. 1 písm. a), opatrenie pobytovou formou pre dieťa na základe dohody – § 47 ods. 1):

- pre dieťa, ktorého zdravotný stav si vyžaduje ošetrovateľskú alebo opatrovateľskú starostlivosť,
- pre dieťa s poruchami správania,
- pre dieťa, ktoré je ťažko zdravotne postihnuté, nakoľko centrum nedisponuje bezbariérovým prístupom,
- pre dieťa, ktoré si vyžaduje zaradenie do resocializačného programu alebo špecializovaných programov.

Centrum **nevykonáva** opatrenie **pobytovou formou pre dieťa na základe dohody** – § 47 ods. 1):

- ak sú obsadené miesta v samostatne usporiadanej skupine vyčlenenej pre dobrovoľné pobyty,
- ak zdravotný stav dieťaťa pri dobrovoľných pobytoch vylučuje začlenenie dieťaťa do samostatne usporiadanej skupiny (závislosť na návykových látkach, telesné postihnutie vyžadujúce bezbarierový prístup),

- ak dieťa umiestnené v centre na základe dohody opustí centrum bez jeho súhlasu, alebo sa bez uvedenia dôvodu nevráti v určenom čase z pobytu rodiča alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa,
- ak jeden s rodičov dieťaťa umiestneného v centre na základe dohody vyjadrí písomný nesúhlas s vykonávaním opatrení pobytovou formou pre dieťa.

Centrum **nevykonáva** opatrenia **ambulantnou a terénnou formou** (§ 59 ods. písm. a) prvého bodu alebo tretieho bodu alebo písm. b) až d)) v prípade ak:

- neposkytuje požadovaný program:
  - **§ 73 ods. 6 písm. a)** – vykonávanie opatrení na zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny, posúdenie možnosti rodičov riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa, ak opatreniami vykonávanými vo vlastnej pôsobnosti nebolo možné jednoznačne určiť mieru ohrozenia,
  - **§ 11 ods. 3 písm. c)** – vykonávanie odborných metód na pomoc deťom alebo plnoletým fyzickým osobám, ktoré boli obeťami obchodovania,
  - **§ 11 ods. 3 písm. d)** – vykonávanie poradenskopsychologickej pomoci rodinám so špecifickým problémom a pri krízových situáciách,
  - **§ 12 ods.1 písm. b)** – uloženie dieťaťu, rodičovi alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, povinnosti podrobiť sa odbornej diagnostike v špecializovanej ambulantnej starostlivosti,
  - **§ 12 ods.1 písm. d)** – uloženie dieťaťu, rodičovi alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, povinnosti zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe,
  - **§ 37 ods. 4** zákona o rodine – vykonávanie povinností uložených na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia,
  - **§ 44a ods. 1 písm. b) bod 2** - vykonávanie alebo zabezpečenie vykonávania opatrení pri uplatňovaní zákonných nárokov dieťaťa,
  - **§ 73 ods. 6 písm. e)** – poskytovanie sociálneho poradenstva mladému dospelému po ukončení náhradnej starostlivosti.
- nedisponuje personálnym obsadením miest pre výkon opatrení,
- je vyčerpaný časový fond odborných zamestnancov,
- dieťa, rodičia alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, neovláda štátny jazyk a jeho materinským jazykom nehovoria zamestnanci A/T formy,
- klient (dieťa, rodič alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, plnoletá fyzická osoba podľa § 44a) opakovane nedodržiava a porušuje vopred dohodnuté pravidlá spolupráce,
- závažné psychiatrické diagnózy rodiča/rodičov alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa alebo dieťaťa vyžadujú v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení,
- je klient pod vplyvom alkoholu alebo iných návykových látok,
- správanie rodiča / rodičov alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa alebo dieťaťa, ktoré je priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra (napr. verbálna a brachiálna agresivita),

- je dôvodné podozrenie alebo preukázané zneužívanie či týranie maloletého dieťaťa alebo partnera/ex partnera (rodiča),
- prebiehajúce alebo plánované súdnoznalecké posudzovanie,
- ak klient spolupracuje s iným psychológom v terapeutickom a poradenskom procese v dôsledku čoho by mohlo dôjsť k narušeniu poradenských a terapeutických procesov a preťaženosti klienta,
- sa jedná o dlhodobý (niekoľkoročný) konflikt rodičov ohľadom úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, pričom počas tohto obdobia klienti opakovane absolvovali program psychologického poradenstva na RPPS alebo iné psychologické poradenstvo za účelom riešenia tejto situácie,
- sa jedná o dlhodobý (niekoľkoročný) konflikt rodičov ohľadom úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, pričom počas tohto obdobia klienti opakovane absolvovali program sociálneho poradenstva v centre alebo ak v centre opakovane prebiehal styk rodiča s dieťaťom, ktorý jeden z rodičov negoval (resp. sa neuskutočňoval).

CELKOVÝ POČET MIEST V CENTRE A AK CENTRUM VYKONÁVA OPATRENIA POBYTOVOU FORMOU VO VIACERÝCH BUDOVÁCH CENTRA, POČET MIEST V JEDNOTLIVÝCH BUDOVÁCH CENTRA

Celkový počet miest v centre je 58 detí.

Pracovisko: Brezovská 473/3, 907 01 Myjava má jednu budovu v ktorej sú dve skupiny:

- jedna samostatne usporiadaná skupina (č. 3), ktorej kapacita je 9 detí,
- jedna špecializovaná skupina pre deti, ktoré sú osobou s ťažkým zdravotným postihnutím alebo pre deti s potrebou osobitnej starostlivosti, ktorá nevyžaduje poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti (č. 4), ktorej kapacita je 8 detí,
- v profesionálnych náhradných rodinách je kapacita 12 detí.

Pracovisko: Klčové 32, 915 01 Nové Mesto nad Váhom má jednu budovu v prenájme, v ktorej sú dve skupiny:

- jedna samostatne usporiadaná skupina (č. 1), ktorej kapacita je 10 detí,
- jedna samostatne usporiadaná skupina (č. 2), ktorej kapacita je 10 detí.

Jedna samostatná skupina pre mladých dospelých (č. 5) má kapacitu 6 osôb a je umiestnená v byte pre MD na ul. Weisseho 19, 915 01 Nové Mesto nad Váhom.

Byt na poskytovanie starostlivosti tehotnej žene a tejto žene po pôrode, najdlhšie do 2 rokov veku dieťaťa na ulici M. R. Štefánika 367/84, 916 01 Stará Turá, ktorý je zrekonštruovaný a je zariadený nábytkom, s kapacitou 3, je schválený RÚVZ Trenčín. Pokiaľ byt nie je obsadený, možno umiestniť na odporúčanie orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pobytovou formou podľa § 47 ods. 5 zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na dohodu rodiča s dieťaťom.

Kapacita pre deti, ktoré prichádzajú na základe dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, alebo na základe požiadania dieťaťa je podmienená aktuálnou obsadenosťou samostatne usporiadaných skupín, najviac však v počte 2 miesta.

OPIS VNÚTORNÝCH PRIESTOROV A VONKAJŠÍCH PRIESTOROV CENTRA, A AK CENTRUM VYKONÁVA OPATRENIA POBYTOVOU FORMOU, OPIS PODMIENOK ZACHOVANIA SÚKROMIA VRÁTANE OPISU PODMIENOK NA OSOBNÚ HYGIENU

Pracovisko: Brezovská 473/3, 907 01 Myjava

Má dve budovy vo vlastníctve. Jedna budova je obytná, druhá je hospodárska. Obytná budova je trojpodlažná s polovicou podpivničenou. V pivničných priestoroch je kotolňa, dielňa, archív a odkladacia miestnosť. Kotolňa zároveň slúži ako práčovňa a sušiareň.

Prízemie tvoria prevádzkové miestnosti, šatňa zamestnancov, kancelária ekonomického úseku, kancelária sociálnej pracovníčky a vedúceho úseku starostlivosti o dieťa, kancelária koordinátoriek SRK, relaxačná miestnosť, kancelária riaditeľa, návštevná miestnosť spojená s kuchyňou, ktorá slúži ako miestnosť pre pobytovú formu starostlivosti o rodinu s dieťaťom a dve sociálne zariadenia.

Na prvom poschodí je bytová jednotka pre samostatne usporiadanú skupinu. Bytovú jednotku tvorí chodba, samostatná kuchyňa s jedálňou, obývacia miestnosť, štyri izby (3 lôžka + 3 lôžka + 2 lôžka + 1 lôžko), špajza, miestnosť pre vychovávateľov, samostatná kúpeľňa, dve sociálne zariadenia (dievčatá, chlapci). Právo na súkromie detí je zabezpečené vlastnou posteľou s poličkou a vlastnou skriňou pre každé dieťa na izbe. Na tomto poschodí pred bytovou jednotkou je kancelária pre odborných zamestnancov (špeciálny pedagóg, psychológ), kde je zároveň i knižnica.

Druhé poschodie je tvorené podkrovím. Podkrovie tvorí druhá bytová jednotka, kde je umiestnená špecializovaná samostatne usporiadaná skupina. V tejto bytovej jednotke je chodba, kuchyňa s jedálňou, obývacia miestnosť, päť izieb (izby sú vhodné pre dve deti), špajza, miestnosť pre vychovávateľov, sušiareň, samostatná kúpeľňa, dve sociálne zariadenia (dievčatá, chlapci). Právo na súkromie detí je zabezpečené vlastnou posteľou s poličkou a vlastnou skriňou pre každé dieťa na izbe.

V hospodárskej budove sú skladové priestory, ako miestnosť pre skladovanie šatstva a obuvi, športových potrieb a nábytku. V povalovej časti majú samostatne usporiadané skupiny malé skladové priestory pre svoje potreby.

V areáli je viacúčelové asfaltové ihrisko, altánok, malá záhradka a v parkovej časti majú deti preliezačky.

V centre sú vytvorené podmienky pre starostlivosť o deti a mladých dospelých. Pre prácu s rodinou dieťaťa sú vyhradené priestory návštevných miestností na prízemí, kuchynka, sprcha, sociálne zariadenie, kde majú možnosť rodičia stráviť krátkodobý pobyt, maximálne 4 dni.

Pracovisko: Klčové 32, Nové Mesto nad Váhom.

Pracovisko Nové Mesto nad Váhom tvoria dve budovy, ktoré sú v prenájme - jedna budova je obytná, v druhej sa nachádza návštevná a konzultačná miestnosť a skladové priestory.

Obytná budova je dvojpodlažná, podpivničená. V pivničných priestoroch je kotolňa, archív a 3 odkladacie miestnosti.

Prízemie obytnej budovy tvoria šatňa zamestnancov, predsieň, štyri sociálne zariadenia, jedno WC pre chlapcov, jedno pre dievčatá, jedno pre zamestnancov, jedno pre klientov CDR, chodba, kuchyňa, špajza, kúpeľňa, obývací miestnosť, tri izby pre deti (3 lôžka + 3 lôžka + 4 lôžka), chodbička zo zadného vchodu, z ktorej vedú schody na prvé poschodie (ďalšia samostatná skupina). K dispozícii sú vstavané skrine, ktoré sa nachádzajú na chodbe bytovej jednotky.

Na prvom poschodí je druhá samostatná skupina. Bytovú jednotku tvorí chodba, miestnosť pre vychovávateľov, samostatná kuchyňa s jedálňou, obývací miestnosť, štyri izby (3 lôžka + 3 lôžka + 3 lôžka + 1 lôžko), samostatná kúpeľňa, umývadlo, dve sociálne zariadenia (dievčatá, chlapci).

Centrum pre deti a rodiny rešpektuje právo dieťaťa na súkromie - deti majú v rámci izieb vlastnú posteľ s vlastnú poličku a skriňu.

V prednej časti budovy sa nachádzajú kancelária sociálnej pracovníčky, psychologičky a vedúceho úseku starostlivosti o deti pre pobytovú formu.

V priľahlej budove situovanej na dvore je návštevná a konzultačná miestnosť, ktorá je využívaná klientmi pobytovej aj ambulantnej a terénnej formy práce a skladové priestory.

V areáli je pieskovisko, preliezačky, altánok a asfaltové ihrisko.

POČET ZAMESTNANCOV CENTRA, ŠTRUKTÚRA PRACOVNÝCH MIEST S UVEDENÍM DOSIAHNUTÉHO VZDELANIA ZAMESTNANCOV PODĽA § 4, AK CENTRUM ZABEZPEČUJE ODBORNÚ POMOC ALEBO ČINNOSŤ PODĽA § 49 ODS. 5 ZÁKONA, PROGRAM CENTRA OBSAHUJE AJ INFORMÁCIU O ZABEZPEČENÍ TEJTO ODBORNEJ POMOCI ALEBO ČINNOSTÍ INÝMI ODBORNÍKMI

Počet zamestnancov centra: 51

- riaditeľ centra (ukončená VŠ II. stupňa),
- 1 vedúci úseku starostlivosti o deti (ukončená VŠ II. stupňa),
- 2 sociálni pracovníci (ukončená VŠ II. stupňa),
- 1 sociálny pracovník – projektový (ukončená VŠ II. stupňa),
- 2 psychológovia (ukončená VŠ II. stupňa),
- 1 špeciálny pedagóg (ukončená VŠ II. stupňa)
- 2 koordinátori stretnutia rodinného kruhu (ukončené VŠ II. stupňa),

- 6 zamestnancov profesionálny náhradný rodič z toho:
- 1 profesionálny náhradný rodič (ukončená VŠ II. stupňa),

- 3 profesionálni náhradní rodičia (ukončené ÚSO s maturitou),
- 2 profesionálni náhradní rodičia (ukončené ÚSO bez maturity)

I. samostatne usporiadaná skupina

- 1 vychovávateľ (ukončené VŠ II. stupňa),
- 2 vychovávateľa (ukončené ÚSO s maturitou),
- 2 pomocní vychovávateľa (ukončené ÚSO s maturitou)
- 1 pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou (ukončená ÚSO bez maturity)),

II. samostatne usporiadaná skupina

- 3 vychovávateľa (1 ukončená VŠ II. stupňa, 1 ukončená VŠ I. stupňa, 1 ukončené ÚSO s maturitou),
- 1 pomocný vychovávateľ (ukončené ÚSO s maturitou),
- 1 pomocný vychovávateľ (ukončené VŠ I. stupňa)
- 1 pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou (ukončená VŠ vzdelanie II. stupňa).

III. samostatne usporiadaná skupina

- 3 vychovávateľa (1 ukončená VŠ II. stupňa, 1 ukončené VŠ I. stupňa, 1 ukončené ÚSO s maturitou),
- 2 pomocní vychovávateľa (1 ukončené ÚSO s maturitou, 1 ukončené ÚSO bez maturity),
- 1 pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou (ukončené ÚSO s maturitou).

IV. špecializovaná samostatne usporiadaná skupina

- 3 vychovávateľa (1 ukončená VŠ I. stupňa, 2 ukončené ÚSO s maturitou),
- 3 pomocní vychovávateľa (1 ukončené VŠ I. stupňa, 2 ukončené ÚSO s maturitou),
- 1 pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou (ukončené ÚSO bez maturity),
- 4 zamestnanci ekonomický úsek (2 ukončená VŠ II. stupňa, 2 ukončené ÚSO s maturitou),
- 1 zamestnanec prevádzkový úsek (ukončené ÚSO bez maturity).

Ambulantná a terénna forma práce:

- 2 sociálni pracovníci (ukončená VŠ II. stupňa),
- 2 psychológovia (ukončená VŠ II. stupňa),
- 1 sociálny pracovník - koordinátor SRK (ukončená VŠ II. stupňa)

OPIS SPÔSOBU OBOZNÁMENIA DETÍ, RODIČOV A INÝCH FYZICKÝCH OSÔB S PROGRAMOM CENTRA ALEBO ŠPECIALIZOVANÝM PROGRAMOM CENTRA

A. Prijatie dieťaťa na pobytové opatrenie na základe rozhodnutia súdu

S programom centra oboznamuje dieťa sociálny pracovník centra do 15-tich dní od prijatia dieťaťa. Prijatie nového dieťaťa do centra je udalosťou, ktorá si vyžaduje spoluprácu medzi

členmi odborného tímu, sociálnymi pracovníkmi a vychovávateľmi či profesionálnymi náhradnými rodičmi vo viacerých rovinách. Centrum zabezpečuje, aby sa psychológ zúčastnil prvého kontaktu prijímaného dieťaťa s prostredím a personálom centra. Jeho úlohou je predstaviť sa, pomôcť dieťaťu pri orientácii v danej situácii a naladiť dieťa na ďalšiu vzájomnú spoluprácu. Psychológ sa zároveň oboznamuje s novými informáciami o dieťati, o rodine a o dôvodoch, ktoré viedli k umiestneniu dieťaťa do centra. Ďalšie stretnutie s dieťaťom uskutočňuje priebežne za účelom monitorovania adaptačného procesu dieťaťa.

Pri príchode dieťaťa do centra vychovávateľ vytvára pokojné priateľské prostredie, zoznámi sa s dieťaťom, ukáže mu jeho osobný priestor a postupne ho zoznámi s členmi skupiny. Vychovávateľ dbá na citlivé, veku primerané prijatie dieťaťa a zabezpečenie fyziologických potrieb. Rešpektuje názor dieťaťa pri ponechaní si osobných vecí, ktoré si dieťa do centra prinieslo.

Oboznamuje dieťa so základným fungovaním skupiny:

- striedanie vychovávateľov v službách,
- pravidlá skupiny,
- harmonogram dňa.

Celý proces prijatia dieťaťa musí byť prispôsobený individuálnym potrebám a prežívaniu dieťaťa. Pristupuje k dieťaťu s rešpektovaním jeho životného príbehu, anamnézy. S cieľom vytvorenia bezpečného prostredia vychovávateľ plánuje najbližšie spoločné aktivity s dieťaťom s dôrazom na jeho individuálne potreby.

Uvítací rituál sa spravidla uskutočňuje na najbližšej komunite, kde je dieťa predstavené a uvítané celou skupinou.

B. Prijatie dieťaťa, plnoletej fyzickej osoby do centra ambulantnou alebo terénnou formou práce

S programom centra oboznamuje dieťa, rodičov, náhradných rodičov alebo mladého dospelého po ukončení náhradnej starostlivosti (ďalej len klienti centra) sociálny pracovník alebo psychológ centra pri najbližšom stretnutí. Predstavuje im samotné centrum, poskytuje konkrétne informácie na čo je program centra zameraný, ako aj telefónne čísla a mená zamestnancov, s ktorými bude rodina spolupracovať. Zrozumiteľným spôsobom im vysvetľuje pravidlá centra a podmienky spolupráce. Pracovníci centra, ktorí sa spolupodieľajú na vykonávaní opatrení, aktívnym počúvaním získavajú základné informácie o problémoch a potrebách klientov, oboznamujú sa s ich aktuálnou životnou situáciou, ako aj s očakávaniami, ktoré klienti majú. Na základe dostupných informácií a prostredníctvom konkrétnych odborných metód, ktoré vychádzajú z opatrenia uvedeného v odporúčaní orgánu SPODaSK alebo z ambulantného výchovného opatrenia, dohodnú pracovníci centra s klientom podrobnosti ich vykonávania (popis jednotlivých krokov, ktorými sa budú odborné metódy realizovať, od prípravnej fázy cez realizačnú, až po ukončenie práce s klientom), obdobie realizácie, miesto a čas spoločných stretnutí. Dôležitým momentom tejto etapy je motivácia klienta pracovníkmi centra pre spoluprácu na riešení problému, pretože len za podmienky, že klient prejaví záujem o spoluprácu, môže byť riešenie jeho problému úspešné.

OPIS ODBORNÝCH METÓD PRÁCE S DIEŤAŤOM, JEHO RODINOU A INÝMI PLNOLETÝMI FYZICKÝMI OSOBAMI, PRE KTORÉ SA VYKONÁVAJÚ OPATRENIA V CENTRE A SPÔSOB ZAPÁJANIA SPOLUPRACUJÚCICH SUBJEKTOV DO ODBORNEJ PRÁCE CENTRA

Odborné metódy pri výkone opatrení **pobytovou formou** v centre sa vykonávajú individuálnou alebo skupinovou formou. Ide o nasledovné metódy práce:

Diagnostika

- Psychologická diagnostika - vykonáva sa všetkým novým klientom umiestneným do zariadenia SPODaSK. Psychológ vykonáva, prípadne zabezpečuje vstupnú odbornú psychodiagnostiku najneskôr do 3 mesiacov od príchodu klienta do zariadenia. Psychológ ju vykonáva výlučne prostredníctvom štandardizovaných odborných psychologických a psychodiagnostických metód a postupov.
- Špeciálno-pedagogická diagnostika – špeciálno-pedagogická diagnostika každého nového klienta sa realizuje špeciálnym pedagógom v zariadení SPODaSK po absolvovaní vstupnej psychologickéj diagnostiky prostredníctvom metód špeciálnopedagogickéj diagnostiky (najneskôr do jedného mesiaca po absolvovaní psychologickéj diagnostiky).

Rediagnostika

- Psychologická rediagnostika - sa vykonáva v spolupráci s klinickým psychológom, Centrom poradenstva a prevencie u klientov v zariadeniach SPODaSK len v prípade zmeneného psychického a emočného stavu klienta alebo na žiadosť inej inštitúcie, ktorá je oprávnená psychodiagnostiku žiadať (napr. žiadosť psychiatra, neurológa, zo súdu, z UPSVR, zo školy kvôli podporným opatreniam, príprava podkladov k posúdeniu invalidity klienta a pod.), ako aj z iných opodstatnených dôvodov.
- Špeciálno-pedagogická rediagnostika - rediagnostické vyšetrenie klienta so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa vykonáva podľa individuálnej potreby konkrétneho klienta. Jeho frekvenciu s cieľom úprav odporúčaní pre výchovu, vzdelávanie a usmernenie vo vzťahu k jeho psychickému a fyzickému vývinu navrhuje špeciálny pedagóg zariadenia alebo poradenské zariadenie, v ktorom bol klient diagnostikovaný. O rediagnostické vyšetrenie môže požiadať aj škola alebo zákonný zástupca a v odôvodnených prípadoch inšpekcia.

Ďalšie odborné metódy

- Psychologické, sociálne i špeciálno-pedagogické poradenstvo – centrum poskytuje poradenstvo podľa charakteru problému, s ktorým klient prichádza.
- Skríning emočného a psychického stavu klienta - cieľom je zisťovanie a mapovanie momentálneho psychického a emocionálneho stavu klienta. Patrí sem rozhovor s klientom, rozhovor s odborníkmi, ktorí sa o klienta starajú, rozhovor s biologickými rodičmi, rodinou klienta a osobami blízkymi dieťaťu, s cieľom porozumenia

aktuálnemu stavu klienta, pozorovanie klienta, analýza produktov činnosti, prípadne ďalšie odborné postupy a metódy.

- Stimulácia - podnecovanie, rozvíjanie oslabených či narušených základných schopností kognitívneho vývinu (čiastkových funkcií), komunikácie, tvorivosti, využívanie zážitkových aktivít a pod.
- Korekcia - náprava, úprava, rozvoj narušenej funkcie či orgánu, korekcia nežiaducich foriem správania, nácvik efektívnych vzorcov správania a riešenia konfliktov, aplikácia nápravných metód na korekciu špecifických porúch učenia.
- Reedukácia - rozvíjanie a úprava nevyvinutých, chybných, porušených funkcií.
- V Centre sa pri práci s deťmi využívajú prvky terapií – arteterapia, hipoterapia, canisterapia a filiálna terapia.
- Komunity – v centre sa 1x do mesiaca počas školského roka uskutočňuje spoločné stretnutie detí, vychovávateľov a členov odborného tímu, ktoré je zamerané na zdieľanie nápadov, myšlienok, či podnetov, riešenie problémového správania, toto stretnutie umožňuje účinne a otvorene komunikovať a spolupracovať na dosiahnutí spoločných cieľov.
- Skupinové aktivity zamerané na prevenciu a SPV - skupinové programy zamerané na prevenciu sociálno-patologických javov a rizikového správania, sociálno-psychologické výcviky, relaxačné alebo terapeutické stretnutia.
- Centrum spolupracuje i s inými odbornými subjektami – zabezpečuje komplexnú starostlivosť o zdravý psychický vývin dieťaťa, v prípade potreby sa obracia na špecializovaných lekárov (pedopsychiater, neurológ, logopéd, klinický psychológ, psychoterapeut).
- V centre sa organizujú stretnutia rodín za účelom stanovenia plánu sociálnej práce s rodinou pri sanácii rodinného prostredia.

Odborné metódy pri výkone opatrení **ambulantnou a terénnou formou** práce v centre sa realizujú prostredníctvom nasledovných sociálnych a psychologických podprogramov, ktoré je možné upravovať a dopĺňať v závislosti od potrieb rodiny a dieťaťa. V každom podprograme uvádzame jeho cieľ a obsah, odporúčanú maximálnu dobu trvania, ako aj profesiu zamestnanca, u ktorého sa predpokladá ťažisko práce v danom podprograme.

PODPROGRAMY

1. ZAMERANÉ NA VYKONÁVANIE AMBULANTNÝCH VÝCHOVNÝCH OPATRENÍ

1.1 Podprogram podľa § 37 ods. 2 písm. d) určený maloletému dieťaťu alebo jeho rodičom, ktorým bola uložená povinnosť podrobiť sa **sociálnemu poradenstvu**.

Cieľ programu: poskytovanie sociálneho poradenstva rodičom dieťaťa a dieťaťu, s cieľom mobilizácie vnútorných a vonkajších zdrojov ich prirodzeného prostredia, napĺňanie sociálnych

potrieb, zlepšovanie vzťahov v interakcii so sociálnym prostredím, ako aj podpora rodiny pri rozvíjaní a zlepšovaní schopností riešiť nepriaznivú životnú situáciu

Obsah programu:

1. rozvoj sociálnych kompetencií,
2. finančné poradenstvo a zvyšovanie finančnej gramotnosti rodiny /ekonomický rozvoj rodiny,
3. podpora a rozvoj rodičovských kompetencií týkajúcich sa výchovy a starostlivosti o dieťa,
4. optimalizácia fungovania rodiny a komunikácia.

Minimálna dĺžka programu : 10 hodín

Maximálna dĺžka programu : 60 hodín

Realizuje: sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce

1.2 Podprogram podľa § 37 ods. 2 písm. d) určený maloletému dieťaťu alebo jeho rodičom, ktorým bola uložená povinnosť podrobiť sa **inému odbornému poradenstvu**.

Cieľ programu: podporiť prostredníctvom odborných intervencií rozvoj konkrétnych zručností dieťaťa a jeho blízkych osôb, ktoré môžu obmedziť alebo odstrániť negatívne vplyvy, ktoré ohrozujú psychický, fyzický alebo sociálny vývin dieťaťa a tiež riziko vzniku prehĺbenia krízovej situácie v rodine. Poskytnúť pomoc rodičovi, ktorý má problém s plnením si svojich povinností voči dieťaťu.

Obsah programu:

- a) problémy prejavujúce sa v rodine,
- b) problémy prejavujúce sa v škole,
- c) rizikové správanie.

Minimálna dĺžka programu : 10 hodín

Maximálna dĺžka programu: 30 hodín

Realizuje: psychológ

2. ZAMERANÉ NA VYKONÁVANIE OPATRENÍ PRE DIEŤA A RODIČOV V ROZVODOVÝCH/ROZCHODOVÝCH SITUÁCIÁCH (§ 11 ods. 2)

2.1 Podprogram podľa § 11 ods. 2 písm. a) zameraný na vykonávanie opatrení pre dieťa a rodičov v rozvodových/ rozchodových situáciách, kedy je dieťaťu a jeho rodičom potrebné poskytnúť **sociálne poradenstvo**.

Cieľ programu: poskytnutie sociálneho poradenstva rodičovi/rodičom nachádzajúcim sa v rozvodových/ rozchodových situáciách a tým predchádzať nepriaznivým vplyvom a dopadom rozvodu/rozchodu na dieťa a jeho rodičov.

Obsah programu:

- a) poskytovanie sociálneho poradenstva rozvádzajúcim/ rozchádzajúcim rodičom,
- b) sociálne poradenstvo zamerané na zmiernenie dôsledkov rozvodovej/rozchodovej situácie na dieťa,
- c) podpora spolupracujúceho rodičovstva.

Minimálna dĺžka programu : 10 hodín

Maximálne dĺžka programu: 40 hodín

Realizuje: sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce

2.2 Podprogram podľa § 11 ods. 2 písm. b) zameraný na poskytnutie **psychologickej pomoci** pre rodičov dieťaťa v záujme obnovy manželského spolužitia a v záujme predchádzania nepriaznivým vplyvom rozvodu na dieťaťa

Cieľ programu: poskytnúť psychologickú pomoc rodičovi/rodičom nachádzajúcim sa v/po procese rozvodu/rozchodu, a tým predchádzať nepriaznivým vplyvom a dopadom rozvodu/rozchodu na dieťa i jeho rodičov.

Obsah programu:

- a) psychologické poradenstvo pre rozvádzajúcich/ rozchádzajúcich sa rodičov,
- b) edukácia rodičov ohľadne prežívania dieťaťa počas rozvodovej/ rozchodovej situácie,
- c) podpora spolupracujúceho rodičovstva,
- d) pomoc pri začlenení nového partnera/partnerky do rodiny.

Minimálna dĺžka trvania : 10 hodín

Maximálne trvanie programu: 30 hodín

Realizuje: psychológ

2.3 Podprogram podľa § 11 ods. 2 písm. c) zameraný na vykonávanie opatrení pre dieťa a rodičov v rozvodových/rozchodových situáciách, kedy je potrebné dieťaťu poskytnúť alebo zabezpečiť potrebnú **psychologickú pomoc** aj po rozvode.

Cieľ programu: poskytnutie psychologickej pomoci dieťaťu vyjadriť a porozumieť vlastným pocitom, vytvorenie priestoru pre žialenie dieťaťa nad stratou doterajšieho systému fungovania rodiny, podpora pozitívneho vzťahu s každým z rodičov, poskytnutie pomoci pri psychickej adaptácii dieťaťa na zmeny a pri vytváraní stratégií zvládania bežného života a stimulácia zdrojov dieťaťa.

Obsah programu:

- a) Sprevádzanie dieťaťa v procese žialenia,
- b) pomoc pri stabilizácii dieťaťa,
- c) pomoc pri uľahčení zvládania záťažových situácií.

Minimálna dĺžka programu : 10 hodín

Maximálne trvanie programu: 30 hodín

Realizuje: psychológ

3. ZAMERANÉ NA VYKONÁVANIE OPATRENÍ PODĽA §11 ods. 3 písm. b)

3.1 Podprogram podľa §11 ods. 3 písm. b) bod 1 zameraný na vykonávanie odborných metód na **prispôsobenie sa novej situácii.**

Cieľ programu: zmiernenie možného negatívneho dopadu novej situácie na rodinu prostredníctvom poskytnutia odbornej pomoci zameranej na stabilizáciu rodinného prostredia.

Obsah programu:

1. zmena v usporiadaní starostlivosti o dieťa,
2. strata/nezvestnosť/odchod významnej vzťahovej osoby dieťaťa,
3. zmena zdravotného stavu dieťaťa, rodiča/osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa alebo inej blízkej osoby,
4. zmena/strata bývania,
5. zmena vo fungovaní rodiny.

Minimálna dĺžka programu: 10 hodín

Maximálne dĺžka programu: 60 hodín

Realizuje: sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce

3.2 Podprogram podľa §11 ods. 3 písm. b) bod 2 zameraný na vykonávanie odborných metód na **úpravu rodinných a sociálnych pomerov**

Cieľ programu: úprava rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa a rodiny najmä prostredníctvom posilňovania rodičovských zručností za účelom eliminácie negatívnych vplyvov ohrozujúcich dieťa a rodinu.

Obsah programu:

1. podpora a rozvoj rodičovskej roly,
2. podpora a rozvoj kvality vzťahov v rodine,
3. starostlivosť o napĺňanie potrieb dieťaťa,
4. nácvik a rozvoj finančnej gramotnosti/ ekonomických kompetencií rodiny,
5. starostlivosť o domácnosť.

Minimálna dĺžka programu: 10 hodín

Maximálna dĺžka programu: 60 hodín

Realizuje: sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce

3.3 Podprogram podľa §11 ods. 3 písm. b) bod 3 zameraný na vykonávanie odborných metód práce na **podporu riešenia výchovných, sociálnych a iných problémov a v rodine a medziľudských vzťahoch**

Cieľ programu: poskytnutie odbornej pomoci pri riešení výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a medziľudských vzťahov s cieľom predchádzania nepriaznivým vplyvom zaťažujúcej/konfliktnej situácie na dieťa a jeho rodinu.

Obsah programu:

1. problémy prejavujúce sa v rodine,
2. problémy prejavujúce sa v škole,
3. problémy v oblasti finančného hospodárenia,
4. problémy so začlenením sa do spoločnosti.

Minimálna dĺžka programu: 10 hodín

Maximálna dĺžka programu: 60 hodín

Realizuje: sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce

3.4 Podprogram podľa §11 ods. 3 písm. b) bod 4 zameraný na vykonávanie odborných metód na **podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností**

Cieľ programu: rozvoj a obnova kompetencií rodičov v starostlivosť o dieťa, so zameraním na predchádzanie, zmiernenie alebo eliminovanie príčin ohrozenia dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí.

Obsah programu:

- a) podpora a rozvoj rodičovskej roly,
- b) podpora a rozvoj kvality vzťahov v rodine,
- c) starostlivosť o napĺňanie potrieb dieťaťa.

Minimálna dĺžka programu: 10 hodín

Maximálna dĺžka programu: 60 hodín

Realizuje: sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce

3.5 Podprogram podľa §11 ods. 3 písm. b) bod 5 zameraný na vykonávanie odborných metód na zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny, posúdenia možnosti rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa a rodiny na **účely určenia miery ohrozenia dieťaťa**

Cieľ programu: príprava odborných podkladov na zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny a ďalších príbuzných identifikovaním rizikových faktorov, ktoré ohrozujú alebo môžu ohroziť dieťa, ako aj zmapovanie kapacít a potenciálnych oblastí progresívnej zmeny životnej situácie rodiny jednak v rodine ako aj v širšom sociálnom okolí dieťaťa a jeho rodiny

Obsah programu:

a) zhodnotenie rozsahu napĺňania potrieb dieťaťa a schopnosti rodičov sa na ňom podieľať,

b) zhodnotenie rodičovskej starostlivosti,

c) zisťovanie názoru dieťaťa,

d) zhodnotenie funkčnosti rodinného systému v sociálnom prostredí.

Minimálna dĺžka programu: 10 hodín

Maximálna dĺžka programu: 60 hodín

Realizuje: sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce

4. ZAMERANÉ NA VYKONÁVANIE OPATRENÍ PODĽA § 44a ods.1 a § 73 ods. 6 písm. e) zákona č. 305/2005 Z. z.

4.1 Podprogram podľa § 44a ods. 1 písm. a) – a § 44a ods. 1 písm. b) bod 1 zameraný na vykonávanie opatrení poskytovania alebo zabezpečenia poskytnutia **sociálneho poradenstva** a vykonávania alebo zabezpečenia vykonávania opatrení na **uľahčenie riešenia výchovných problémov alebo rodinných problémov**

Cieľ programu: poskytnutie sociálneho poradenstva náhradnému rodičovi, ktoré uľahčí realizáciu náhradnej starostlivosti a poskytnutie pomoci a podpory pri riešení výchovných a rodinných problémoch.

Obsah programu:

a) pomoc náhradným rodičom pri adaptácii dieťaťa na nové rodinné prostredie,

b) poskytovanie sociálneho poradenstva a sprevádzanie náhradných rodičov,

c) sprevádzanie náhradného rodiča pri vytváraní/obnove vzťahov medzi dieťaťom a biologickou rodinou.

Minimálna dĺžka programu: 10 hodín

Maximálna dĺžka programu: 60 hodín

Realizuje: sociálny pracovník alebo asistent sociálnej práce

4.2 Podprogram podľa § 44a ods. 1 písm. a) zameraný na vykonávaní opatrení poskytované alebo zabezpečenie poskytnutia iného odborného poradenstva

Cieľ programu: Poskytnutie pomoci náhradnému rodičovi pri bezpodmienečnom prijatí dieťaťa, jeho biologickej rodiny a pôvodu, a pri budovaní pozitívnej identity dieťaťa v náhradnej rodine.

Obsah programu:

- a) pomoc náhradným rodičom pri adaptácii dieťaťa na nové prostredie,
- b) poskytovanie psychologického poradenstva náhradným rodičom,
- c) sprevádzanie náhradného rodiča pri vytváraní/obnove vzťahov medzi dieťaťom a biologickou rodinou,
- d) uľahčenie riešenia výchovných alebo rodinných problémov v náhradnej rodine,
- e) psychologické poradenstvo náhradnému rodičovi pri pomoci dieťaťu vyrovnat' sa so stratou.

Minimálna dĺžka programu: 10 hodín

Maximálna dĺžka programu: 30 hodín

Realizuje: psychológ

OPIS POSKYTOVANIA ODBORNEJ POMOCI PRE TEHOTNÉ ŽENY, TIETO ŽENY PO PÔRODE A ICH DETI

Byt pre tehotné ženy, tieto ženy po pôrode a ich deti je prvokontaktné preventívne zariadenie, ktoré funguje ako záchytné stredisko v prípade akútneho ohrozenia zdravia a života osamelej tehotnej ženy v stave sociálnej núdze.

Cieľová skupina:

- tehotná žena v sociálnej núdzi
- žena po pôrode v sociálnej núdzi a jej dieťa do 24 mesiacov veku

CDR poskytuje:

- bývanie
- podmienky na prípravu stravy
- poradenstvo – sociálne, psychologické

Metódy práce:

- sociálne poradenstvo
- sociálna terapia
- psychologické poradenstvo

Personálne zabezpečenie:

- zamestnanci CDR Myjava (sociálny pracovník, psychológ)
- externí odborníci

Materiálne vybavenie:

- materiálne vybavenie bytu určeného na ubytovanie pre tehotné ženy, tieto ženy po pôrode a ich deti do 24 mesiacov veku

Financovanie:

- rozpočet CDR Myjava

V byte môže byť ubytovaná tehotná žena, táto žena po pôrode a jej dieťa do 24 mesiacov veku v zmysle §46 ods. 8 Zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Musí mať platný preukaz totožnosti, musí mať preukázateľný stály mesačný finančný príjem (napr. dávku v hmotnej núdzi). Klientka si platí finančnú čiastku 0,50 Eur na deň, pričom stravu, hygienické potreby pre seba a dieťa si zabezpečuje sama. Po príchode do bytu je povinná oboznámiť sa s domovým poriadkom a uzatvoriť zmluvu s Centrom pre deti a rodiny Myjava. Priestory bytu je povinná udržiavať v čistote. Zariadenie izby si môžu klientky zmeniť podľa potreby iba po dohode s pracovníkom centra. Do bytu je vstup cudzím osobám zakázaný. Návštevy klientok sú povolené len so súhlasom vedenia zariadenia a so súhlasom ostatných spolubývajúcich. Za návštevy klientka v plnom rozsahu zodpovedá. V byte je zákaz užívať alkohol a iné omamné látky, ako i zákaz vstupu klientky do bytu pod vplyvom omamných látok. V celom byte i v spoločných priestoroch bytového domu je zakázané fajčiť. Klientka plne zodpovedá za svoje dieťa. Za cenné predmety, finančnú hotovosť, prípadne iné hnutelné veci, ktoré si nedá do úschovy, si zodpovedá klientka sama. Pri odchode z bytu na jeden prípadne viac dní je klientka povinná nahlásiť poverenému pracovníkovi miesto jej dočasného pobytu, prípadne telefónne číslo. V prípade predĺženia tohto pobytu je túto skutočnosť potrebné telefonicky, prípadne iným spôsobom oznámiť pracovníkovi centra. Pri hrubom porušení pravidiel alebo pri neplnení si záväzkov a povinností platí úhradu za bývanie, je možné zo strany riaditeľa centra dohodu ihneď zrušiť.

Bývanie je zabezpečené v byte na ulici M. R. Štefánika 367/84, Stará Turá. Byt pozostáva z troch izieb, predsieni, kuchyne, kúpeľne, WC. K bytu patrí pivnica.

Vo všetkých izbách sú parketové podlahy, koberce, posteľ, postieľka a skrine. Pod oknami sú umiestnené oceľové radiátory. Obývačka je vybavená, televízorom, obývacou stenou, konferenčným stolíkom, sedačkou, jedálenským stolom so štyrmi stoličkami, svietidlom a prebaľovacím pultom. V kúpeľni je vaňa, umývadlo, dve batérie (vaňová, umývadlová), práčka, zrkadlo, polička. V kuchyni sa nachádza kombinovaný sporák, chladnička s mrazničkou, kuchynská linka s nerezovým umývacím drezom, nad ktorým je zabudovaná drezová batéria. V predsieni je umiestnená vešiaková stena. Na každom okne bytu sú žalúzie.

Spoločné priestory – obývačka, kuchyňa, kúpeľňa, WC a predsieň sa užívajú spoločne.

Izby sa užívajú podľa pridelenia. V jednej menšej izbe je umiestnená jedna klientka, v druhej väčšej izbe dve klientky.

Spoločné bývanie má byť založené na vzájomnej tolerancii a pomoci.

Etapy práce s klientkou:

1. Prijatie klientky

- do zariadenia sa môže prijať klientka len so súhlasom riaditeľa CDR Myjava
- musí mať platný preukaz totožnosti – občiansky preukaz
- písomný doklad o preukázaní finančného príjmu (napr. dávku v hmotnej núdzi)
- tehotenskú knižku

- oboznámenie klientky s pravidlami bytu, podpísanie o podmienkach poskytovania starostlivosti a pobytu

2. Adaptácia a pobyt klientky v byte

- oboznámenie klientky s interiérom zariadenia, odovzdanie posteľnej bielizne, oboznámenie s izbou a s miestom na odkladanie osobných vecí
- zoznámenie klientky so spolubývajúcimi, po dohode určenie pravidiel spolunažívania
- pomoc klientke pri vybavovaní zdravotníckych a úradných záležitostí, prípadne sprevádzanie
- poskytnutie pomoci a podpory pri riešení jej nepriaznivej sociálnej situácie formou sociálneho poradenstva
- poskytnutie psychickej pomoci a podpory pri zvládaní psychickej deprivácie vyplývajúcej z nepriaznivej životnej situácie formou psychologického poradenstva
- poskytnutie pomoci a podpory pri starostlivosti o dieťa

3. Odchod klientky z bytu

- klientka odchádza zo zariadenia po dosiahnutí 24 mesiacov veku dieťaťa
- klientka odchádza zo zariadenia ak si nájde vhodné bývanie pre seba i svoje dieťa
- v prípade hrubého porušenia domového poriadku zo strany klientky bude ukončené poskytovanie ubytovania a starostlivosti v byte
- pred odchodom z bytu bude s klientkou spísaná dohoda o ukončení poskytovania ubytovania a starostlivosti, v ktorej bude uvedený dátum odchodu a miesto pobytu klientky
- pred odchodom klientky z bytu spolupracuje s určeným UPSVR, kde má klientka trvalý pobyt.

Dôvody ukončenia dohody:

- porušenie písomne dohodnutých pravidiel,
- zatajovanie príjmov a podlžností,
- požičiavanie si peňazí bez súhlasu (nárast dlhov),
- narušanie spoluzitia medzi klientkami (agresívne správanie, slovné napádanie, vyhrážanie sa, fyzické napadnutie),
- opustenie dieťaťa bez zaistenia prevzatia zodpovednosti za dieťa inou dospelou osobou.

OPIS PLÁNOVANIA A VYHODNOCOVANIA VÝCHOVNEJ ČINNOSTI V SAMOSTATNE USPORIADANÝCH SKUPINÁCH

Centrum pre deti a rodiny má vypracovaný program pre pomoc pre rodiny pri rodinných konfliktoch, zanedbávaní detí, sanácii a výchovných problémoch.

Plán výchovnej činnosti samostatne usporiadanej skupiny zostavujú vychovávatelia spoločne s deťmi vždy na začiatku kalendárneho roka, napr. podľa ročného obdobia, tradícií a sviatkov, ktoré si v danom mesiaci pripomíname, individuálnych záujmov detí, svetových dní, podľa ktorých vychovávateľ volí voľno-časové aktivity spoločne s deťmi. Plánovanie je prispôbené vekovému zloženiu skupiny. Každý vychovávateľ má minimálne jednu úlohu za mesiac. Vyhodnocovanie prebieha vždy v nasledujúci mesiac, kedy odovzdá vychovávateľ riaditeľovi výstup zo zrealizovania konkrétnej úlohy.

Medzi výchovné prostriedky využívané na motivovanie dieťaťa k očakávanému správaniu patria:

- Sledovanie televízie, využívanie počítača s internetom.

- Dieťa v centre má k dispozícii počítač s internetom a televízor. Dieťa má možnosť plne využívať počítač s internetom pri plnení si školských povinností.
- Predĺžená vychádzka v čase osobného voľna.
- Výber nového oblečenia alebo nákup nového oblečenia samostatne.
- Navrhnuť program pre skupinu na deň, poobedie, večer, víkend.
- Výlet, výber činnosti pre skupinu.
- Predĺžená večierka (pozeranie TV alebo čas na PC).
- Ísť do kina, či na diskotéku (v závislosti od veku).
- Možnosť vybrať si formu odmeny.

OPIS OBSAHU PRÍPRAVY NA PROFESIONÁLNE VYKONÁVANIE NÁHRADNEJ STAROSTLIVOSTI

Základné podmienky a rozsah prípravy sú upravené Zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Vyhláškou č. 103/2018 Z. z. Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z.

Od 01.01.2020 Centrum pre deti a rodiny Myjava zabezpečuje prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti. Profesionálna náhradná rodina je súčasťou organizačnej štruktúry centra. V PNR zabezpečujú starostlivosť o deti manželia, ktorí sú zamestnancami centra, alebo fyzická osoba, ktorá je zamestnancom centra.

Centrum vykonáva pobytové opatrenie súdu v profesionálnej náhradnej rodine, ktorá poskytuje starostlivosť ustanovenému počtu detí a mladých dospelých v rodinnom dome alebo byte, ktorého je PNR vlastníkom, spoluvlastníkom, nájomcom alebo spoločným nájomcom (§ 51 ods. 1).

Vykonávanie pobytového opatrenia súdu v profesionálnej náhradnej rodine má prednosť pred jeho vykonávaním v samostatnej usporiadanej skupine (§ 51 ods. 4).

Profil profesionálneho náhradného rodiča

Profesionálny náhradný rodič je povinný splniť ustanovený kvalifikačný predpoklad a absolvovať prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti v ustanovenom rozsahu, ktorej súčasťou je písomné zhodnotenie tejto prípravy. Ak starostlivosť o deti v PNR zabezpečujú manželia, ktorí sú zamestnancami centra, ustanovený kvalifikačný predpoklad musí spĺňať aspoň jeden z manželov. Na manžela alebo manželku fyzickej osoby, ktorá je zamestnancom centra sa vzťahuje zákonom stanovený rozsah prípravy a bezúhonnosť v rozsahu aká platí pre fyzickú osobu, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom (§52 ods. 2).

Kvalifikačné predpoklady na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti

Kvalifikačný predpoklad na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti o dieťa (§ 15 ods. 1 Vyhlášky č. 103/2018 Z. z.):

- a) nižšie stredné odborné vzdelanie alebo stredné odborné vzdelanie,
- b) úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie, ak sa vyžaduje starostlivosť o dieťa, ktoré vyžaduje zvýšenú starostlivosť z dôvodu, že bolo týrané, sexuálne zneužívané alebo bol na ňom spáchaný trestný čin ohrozujúci jeho priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin.

Rozsah prípravy

- a) 60 hodín, ak fyzická osoba ukončila úplné stredné vzdelanie,
- b) 80 hodín, ak fyzická osoba ukončila stredné vzdelanie,
- c) najmenej 21 hodín nácviku praktických zručností podľa §16 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 103/2018 Z. z., ak ide o
  - a). zamestnanca centra, ktorý bol členom odborného tímu podľa §5 alebo ktorý zabezpečoval starostlivosť o deti nepretržite najmenej tri roky,
  - b). manžela profesionálneho náhradného rodiča a starostlivosť v profesionálnej rodine zabezpečuje len jeden z manželov.

Za povolenú neúčast' sa považuje max. 10% z celkového počtu hodín prípravy, ktorá musí byť zdokladovaná (napr. PN, lekárske vyšetrenie, úmrtie v rodine a pod.). Manžel/ka záujemcu je povinný/á zúčastniť sa daného počtu hodín, inak prípravu neabsolvoval/a. Zameškaný čas je potrebné si nahradiť individuálne po dohode s odborným tímom.

Prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti zabezpečuje centrum bezplatne. Náklady spojené s dopravou, stravovaním, ubytovaním a pod. si záujemca zabezpečuje z vlastných zdrojov.

Počet záujemcov o prípravu na vykonávanie PNR je minimálne 5 a maximálne 12 osôb. Príprava na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti sa bude realizovať len v prípade dostatočného počtu prihlásených záujemcov. V prípade nedostatočného počtu prihlásených záujemcov o prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti budú záujemcovia odporučeniami na iné centrum v rámci trenčianskeho kraja.

Odporúčaná dĺžka prípravy je najviac tri mesiace, pričom čistý časový fond je 60 resp. 80 hodín (príp. 21 hodín) bez prestávok.

Odporúčané proporcionálne rozdelenie prípravy je nasledovné:

- poskytnutie základných informácií
- nácvik praktických zručností – v rozsahu najmenej 50% z celkového počtu hodín prípravy.
- poskytnutie základných informácií – 40%
- nácvik praktických zručností – 60%

Uvedené rozdelenie časového fondu sa vzťahuje k príprave v rozsahu 60 hodín. Pri príprave v trvaní 80 hodín je obsah prípravy rovnaký, nadstavba v trvaní 20 hodín spočíva v prehlbovaní okruhov, ktoré sa v priebehu prípravy ukázali ako problémové a je potrebné sa k nim vrátiť,

Manžel záujemcu o prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti je povinný zúčastniť sa najmenej 21 hodín nácviku praktických zručností, pričom sa odporúča venovať najmä týmto témam:

- identifikácia vývinových potrieb dieťaťa,
- vzťahová väzba, citové pripútanie a separáciu dieťaťa,
- prispôsobenie sa zmene v rodine PNR
- komunikačné zručnosti,
- rozvoj výchovných zručností,
- riešenie záťažových situácií v rodine,
- spolupráca v tíme odborníkov.

Príprava v Centre pre deti a rodiny Myjava sa musí začať:

- bez zbytočného odkladu v termíne, ktorý má CDR uvedený vo svojom programe,
- žiadosť záujemcu musí byť zaevidovaná a najneskôr do 15 dní od prijatia žiadosti je CDR povinné písomne zaslať záujemcovi odpoveď. Akákoľvek písomná žiadosť záujemcu musí byť akceptovaná a riadne zaevidovaná. V odpovedi je potrebné uviesť možnosti termínov začatia prípravy, ale aj termíny začatia príprav v okolitých centrách, aby mal každý záujemca o prípravu možnosť vybrať si termín a miesto začatia prípravy. V prípade dostatočného počtu záujemcov o prípravu (min. 4 a max. 12) by sa príprava na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti mala začať najneskôr do troch mesiacov od prejavenia záujmu fyzickej osoby o túto prípravu.

Časové rozvrhnutie prípravy je v kompetencii odborného tímu vykonávajúceho prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti, príp. podľa dohody so záujemcami (napr. v pravidelnom intervale raz za týždeň, súvislá príprava v priebehu týždňa a pod.).

Na účely prípravy fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa profesionálnym náhradným rodičom centrum zriaďuje odborný tím v zložení:

- najmenej jeden psychológ s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore psychológia (Vyhláška č. 103/2018 Z.z., §16 ods. 4),
- najmenej jeden sociálny pracovník s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore sociálna práca a špeciálny pedagóg s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore špeciálna pedagogika.

K odbornému tímu môžu byť prizvaní aj iní odborníci (napr. profesionálny náhradný rodič, vychovávateľ centra, príp. iní odborníci, ktorí nie sú zamestnancami centra). Riaditeľ centra určí koordinátora prípravy, ktorý manažuje celý proces prípravy.

Povinná dokumentácia

- dohoda o realizovaní prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti, uzatvorená medzi centrom a záujemcom,
- súhlas so spracovaním osobných údajov,
- informácie o podmienkach vykonania prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti,
- prezenčná listina,
- zhodnotenie prípravy, ktoré je vypracované po ukončení prípravy.

Obsah prípravy

a) poskytnutie základných informácií o:

- právnych predpisoch upravujúcich oblasť sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a rodinnoprávných vzťahov a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisoch súvisiacich so starostlivosťou v profesionálnej náhradnej rodine,
- výchovných opatreniach, náhradnej starostlivosti a osvojení,
- psychickom vývine, fyzickom vývine a sociálnom vývine dieťaťa a potrebách dieťaťa,
- o potrebách a špecifikách starostlivosti o dieťa, ktoré je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím v rozsahu najmenej desať hodín z celkového počtu hodín určených na poskytnutie základných informácií a obeťou trestného činu obchodovania s ľuďmi, alebo ktoré je týrané, sexuálne zneužívané alebo u ktorého je vykonávané opatrenie na overenie miery ohrozenia dieťaťa týraním, sexuálnym zneužívaním alebo iným činom ohrozujúcim jeho život, zdravie, priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin v rozsahu najmenej desať hodín z celkového počtu hodín určených na poskytnutie základných informácií,
- právach dieťaťa,
- právach a povinnostiach profesionálneho náhradného rodiča.

b) nácvik praktických zručností vo výchovnej práci s deťmi v rozsahu najmenej 50% z celkového počtu hodín prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti zameraný na:

- identifikáciu vývinových potrieb dieťaťa,
- vzťahovú väzbu, citové pripútanie a separáciu dieťaťa,
- prispôsobenie sa zmene v rodine profesionálneho náhradného rodiča,
- komunikačné zručnosti,
- rozvoj výchovných zručností,
- riešenie záťažových situácií v rodine,
- spoluprácu v tíme odborníkov.

Po ukončení prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti centrum zhodnotí prípravu v písomnej podobe:

- zhodnotenie záujmu fyzickej osoby o získanie informácií podľa odseku a) a zhodnotenie spolupráce pri nácviku podľa odseku b) počas prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti,
- zhodnotenie motivácie fyzickej osoby na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti,

- záver, či fyzická osoba absolvovala alebo neabsolvovala prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti.

Po ukončení prípravy je vypracované potvrdenie o absolvovaní prípravy manželom profesionálneho náhradného rodiča, ktorého súčasťou je uvedenie počtu hodín nácviku praktických zručností.

V prípade, že fyzická osoba ukončí prípravu v jej priebehu, písomné zhodnotenie sa nevypracuje vôbec.

PROGRAM SUPERVÍZIE

V zmysle §45 ods. 7 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov Centrum pre deti a rodiny Myjava (ďalej len „centrum“) vypracúva a uskutočňuje program supervízie.

1. CIEĽ SUPERVÍZIE

- systematická podpora odborného rastu zamestnancov CDR, zvyšovanie kvality poskytovanej starostlivosti o deti a mladých dospelých a zabezpečenie profesionálneho, bezpečného a stabilného prostredia pre deti a mladých dospelých. Supervízia vytvára priestor na reflexiu náročných situácií, posilňovanie kompetencií, prevenciu vyhorenia a upevňovanie štandardov odbornej praxe.

A. Reflexia a spracovanie náročných situácií

- analyzovať zložité prípady a hľadať nové perspektívy,
- zlepšovať rozhodovanie a deeskaláciu v krízových a emočne náročných situáciách,
- podporovať profesionálny odstup a zdravé hranice.

B. Prevencia vyhorenia a psychohygienu

- posilňovať odolnosť voči stresu,
- predchádzať preťaženiu a syndrómu vyhorenia u zamestnancov
- podporovať rovnováhu medzi pracovným a osobným životom.

C. Rozvoj odborných kompetencií

- prehĺbovať odborné zručnosti a metodické postupy,
- zvyšovať kvalitu intervencií a práce s deťmi,
- podporovať tímovú spoluprácu a jednotné štandardy vo výchovnej praxi.

D. Zlepšovanie komunikácie a vzťahov

- posilňovať otvorenú, rešpektujúcu komunikáciu,
- riešiť konflikty a napätie v tíme,
- podporovať kultúru spolupráce a celkovo súčinnosť v CDR.

E. Podpora profesijnej identity

- upevňovať sebavedomie pracovníkov,
- podporovať profesionálne hodnoty a etiku,
- posilňovať pocit zmysluplnosti práce,
- povzbudzovanie pracovníkov v dobrej praxi aby sa nevzdávali a pokračovali v práci.

Špecifické ciele supervízie podľa pozícií

Vychovávateľ

- rozvíjať schopnosť pracovať s náročným správaním detí,
- posilňovať kompetencie v oblasti nastavovania hraníc, pravidiel a domového poriadku,
- zlepšovať prácu s emóciami detí aj tými vlastnými,
- podporovať efektívnu a úctivú komunikáciu v skupine detí,
- reflektovať vplyv osobných postojov na výchovné postupy

PNR – profesionálny náhradný rodič

- spracovávať emočne náročné situácie spojené s dlhodobou starostlivosťou o dieťa,
- posilňovať rodičovské kompetencie a stabilitu v rodinnom prostredí,
- riešiť dilemy spojené s kontaktom dieťaťa s biologickou rodinou,
- podporovať zdravé hranice medzi pracovnou a osobnou rovinou,
- predchádzať preťaženiu a osamelosti v starostlivosti.

Sociálna pracovníčka

- zlepšovať prácu s rodinou dieťaťa a sieťovanie služieb,
- reflektovať rozhodovacie procesy v sociálnoprávnej agende,
- posilňovať schopnosť viesť náročné rozhovory,
- riešiť etické dilemy a konflikty záujmov,
- zvyšovať kvalitu dokumentácie a plánovania práce s dieťaťom.

Psychológ

- reflektovať terapeutické a diagnostické postupy,
- spracovávať sekundárnu traumatizáciu a emočnú záťaž,
- zlepšovať intervencie pri krízových stavoch detí,
- posilňovať odbornú nezávislosť a etické rozhodovanie,
- koordinovať psychologickú podporu s tímom CDR.

Vedúci pracovníci

- rozvíjať manažérske a komunikačné zručnosti,
- riešiť konflikty v tíme a podporovať zdravú pracovnú kultúru,
- reflektovať rozhodnutia s dopadom na zamestnancov a deti,
- posilňovať schopnosť poskytovať podporu a spätnú väzbu,
- predchádzať manažérskemu vyhoreniu.

Špeciálna pedagogička

- reflektovať prácu s deťmi so špeciálnymi potrebami,
- rozvíjať reedukačné a stimulačné postupy
- spracovávať emočnú záťaž z práce s náročnými deťmi,
- zlepšovať spoluprácu s tímom pri nastavení jednotlivých postupov.

2. FORMY SUPERVÍZIE

A. Individuálna supervízia

Jej cieľom je:

- zlepšovať kvalitu práce s deťmi a rodinami,
- predchádzať vyhoreniu,
- riešiť náročné situácie z praxe,
- podporiť odborný rast pracovníka,
- posilniť jeho kompetencie a sebareflexiu.
- udržať profesionálny odstup,
- spracovať náročné emócie a zároveň ocenenie, vyjadriť radosť z toho čo sa podarilo,
- zlepšiť rozhodovanie v krízových situáciách (empaticky, asertívne),
- zvyšovať kvalitu starostlivosti o deti.

Témy individuálnej supervízie:

- náročné prípady detí alebo rodín,
- etické dilemy,
- konfliktné situácie v tíme alebo s klientmi,
- emocionálna záťaž a stres,
- spoločné (tímové s akcentom na rôzne pohľady) plánovanie intervencií,
- profesionálne hranice a rola pracovníka.

B. Skupinová supervízia

Cieľom je:

- zdieľať skúsenosti a pohľady,
- riešiť náročné prípady tímovu,
- posilňovať spoluprácu,
- zlepšovať komunikáciu a atmosféru v tíme,
- predchádzať konfliktom a vyhoreniu.

Témy skupinovej supervízie:

- náročné prípady detí alebo rodín,
- rozdielne názory v tíme,
- koordinácia postupov,
- etické dilemy,
- emočná záťaž pracovníkov,
- nastavenie hraníc a rolí.

UVEDENIE ROZSAHU HODÍN POČAS DŇA A DNÍ V TÝŽDNI, POČAS KTORÝCH SA VYKONÁVAJÚ JEDNOTLIVÉ OPATRENIA

Zamestnanci centra (2 sociálni pracovníci 1 koordinátor SRK a 2 psychológovia), ktorí vykonávajú opatrenia ambulantnou a terénnou formou, majú rozvrhnutý pružný pracovný čas. Ich týždenný fond pracovného času je 37,5 hodín, stránkové hodiny vzhľadom k obsahu práce majú rozvrhnuté nasledovne:

Výkon ambulantnej a terénnej formy – Ambulancia Nové Mesto nad Váhom		
Pondelok	8:00 – 12:00	13:00 – 15:00
Utorok	8:00 – 12:00	13:00 – 15:00
Streda	8:00 – 12:00	13:00 – 15:00
Štvrtok	8:00 – 12:00	13:00 – 15:00
Piatok	8:00 – 12:00	13:00 – 15:00

- Opatrenia sa vykonávajú v prirodzenom rodinnom prostredí, náhradnom rodinnom prostredí, a v prostredí utvorenom a usporiadanom na výkon opatrení, ktorým sú ambulancie a priestory centra.
- Mimo určeného času je ambulantná alebo terénna forma práce poskytovaná s prihliadnutím na závažnosť situácie a potreby klienta, na základe dohody s klientom.
- Prácu nad rozvrh prevádzkového času môžu zamestnanci vykonávať iba na základe príkazu zamestnávateľa alebo s jeho súhlasom.

OPIS TVORBY A VYHODNOCOVANIA ČIASTKOVÝCH PLÁNOV INDIVIDUÁLNEHO PLÁNU ROZVOJA OSOBNOSTI DIEŤAŤA, OPIS TVORBY A VYHODNOCOVANIA INDIVIDUÁLNEHO PLÁNU ODBORNEJ PRÁCE S DIEŤAŤOM A JEHO RODINOU ALEBO PLÁNU ODBORNEJ PRÁCE S PLNOLETOU FYZICKOU OSOBOU

- a.) Individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa je súbor čiastkových plánov vykonávania odborných činností v centre, najmä
- plánu sociálnej práce,
  - plánu výchovnej práce s dieťaťom,
  - plán hlavných úloh psychologickkej činnosti psychológa centra,
  - plán hlavných úloh špeciálno-pedagogickej činnosti špeciálneho pedagóga centra (pre deti od 3 rokov veku).

Na tvorbe IPROD-u sa podieľa odborný tím centra spolu so sprevádzajúcim vychovávateľom dieťaťa a samotné dieťa. IPROD sa vyhodnocuje priebežne

v závislosti od stanovených termínov plnenia úloh u detí umiestnených na základe uloženia výchovného opatrenia alebo nariadenia neodkladného opatrenia. U mal. detí umiestnených na základe Rozsudku o nariadení ústavnej starostlivosti sa IPROD vyhodnocuje každých 6 mesiacov, v prípade potreby častejšie.

- b.) Plán výchovnej práce s dieťaťom je súčasťou IPRODU. Vychádza z cieľov, ktoré sú v IPROD-e a vychovávateľ spolu s dieťaťom, primerane jeho veku a mentálnym schopnostiam, plánuje čiastkové ciele a konkrétne úlohy na obdobie jedného mesiaca. Plán výchovnej práce s dieťaťom sa vyhodnocuje vždy na konci mesiaca. Vďaka tomu je flexibilný, schopný reagovať na aktuálnu situáciu dieťaťa. Plán výchovnej práce s dieťaťom pomáha vychovávateľom a profesionálnym náhradným rodičom uchopiť rozvoj dieťaťa komplexne a aktívne. Prostredníctvom neho dokážu vychovávateľa, profesionálni náhradní rodičia a ostatní odborní pracovníci pomáhajúci dieťaťu, nasmerovať svoje pôsobenie na dieťa tak, aby boli schopní dieťa sprevádzať v procese nápravy jeho vzťahu k sebe samému i k svojmu okoliu. Sprevádzať v zmysle vyladenia sa na potreby dieťaťa a ich uspokojovania, s využitím odborných kompetencií. Vychovávateľ a profesionálny náhradný rodič má aktívne viesť výchovný proces tak, aby dieťa reagovalo na jeho podnety, nie naopak. Výchovný plán je dôležitý aj pre dieťa samotné. Prostredníctvom spoluúčasti na jeho tvorbe a vyhodnocovaní je zapojené do toho, čo sa s ním deje. Stáva sa tak zodpovedným za svoju budúcnosť. Samozrejme v miere, ktorá je primeraná jeho veku a schopnostiam.
- c.) Plán prípravy na osamostatnenie sa mladého dospelého sprevádzajúci vychovávateľ stavia tak, aby sa po odchode z centra mladý dospelý dokázal zaradiť do reálneho života. Úlohy zadáva vychovávateľ spolu s mladým dospelým, ktorý si určí v čom má medzery, v čom by sa chcel zdokonaľiť a čo sa potrebuje naučiť. Na mesiac sa zadáva jeden cieľ, a ten je rozpracovaný do jednotlivých úloh.
- Vyhodnotenie plánov robí vychovávateľ v spolupráci s mladým dospelým vždy nasledujúci mesiac, kedy vychovávateľ odovzdá na sociálne oddelenie vyhodnotený plán a jeho kópiu si založí do spisu dieťaťa. Na pracovných poradách sa prezentujú jednotlivé plány a zároveň aj ich vyhodnotenia.

Sociálny pracovník – úzko spolupracuje s orgánom SPODaSK, rodičom, obcou, príp. akreditovaným subjektom. Spolu vytvárajú Plán sociálnej práce s dieťaťom, ktorý je súčasťou IPROD-u. Kľúčovými pri tvorbe plánu sociálnej práce s dieťaťom sú prípadové konferencie, kde sa všetci zúčastnení dohodnú na úlohách, ktoré sú súčasťou plánu sociálnej práce.

Psychológ – participuje podľa potreby na pláne výchovnej práce s klientom. Zostavuje ročný plán psychologickéj starostlivosti o klienta po vypracovaní vstupnej diagnostiky na jeden školský rok. Psychologická starostlivosť o maloletého sa zameriava najmä na poradenstvo, aktuálne vzťahové problémy, zvládanie záťaž, krízovú intervenciu a stabilizáciu seba vnímania. Plán psychologickéj starostlivosti sa vyhodnocuje podľa potreby odborného tímu. Vyhodnotenie plánu psychologickéj starostlivosti je súčasťou IPROD-u.

Špeciálny pedagóg - participuje podľa potreby na pláne výchovnej práce s klientom, ktorý sa vyhodnocuje jedenkrát mesačne. Ďalej zostavuje ročný individuálny plán klienta so ŠVVP (od

1. septembra daného roku do 31. augusta nasledujúceho roku), ktorý je v starostlivosti špeciálneho pedagóga, tento plán je súčasťou IPROD-u.

d.) Plán vykonávania opatrení ambulantnou alebo terénnou formou

- je povinnou súčasťou Dohody o vykonávaní opatrení SPODaSK, ktorú centrum uzatvára s rodičom dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa. Tvoria ho členovia odborného tímu ambulantnej a terénnej formy výkonu opatrení v spolupráci s rodičmi dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa (príp. náhradnými rodičmi alebo mladým dospelým) a ak je to vzhľadom na vek a rozumovú vyspelosť dieťaťa možné aj s dieťaťom. Cieľ plánu výkonu opatrení ambulantnou a terénnou formou je totožný s cieľom plánu sociálnej práce s dieťaťom, ktorý vypracováva orgán sociálnoprávnej ochrany dieťaťa a sociálnej kurately.

Obsahom plánu sú:

- identifikačné údaje,
- odborné metódy práce a podrobnosti ich vykonávania,
- rozsah vykonávaných metód vyjadrený v osobohodinách,
- označenie a pracovné zaradenie zamestnanca centra, ktorý zodpovedá za vykonávanie opatrení,
- počet zamestnancov, ktorí sa budú podieľať na vykonávaní opatrení,
- dôvody ukončenia vykonávania odborných činností,
- spôsob a časový harmonogram priebežného a záverečného hodnotenia vykonávania opatrení v centre,
- vyhodnotenie plánu vykonávania opatrení ambulantnou a terénnou formou obsahuje záverečnú správu, ktorá je zhrnutím informácií zo všetkých priebežných správ. Je to celkové zhodnotenie práce s rodinou, či sa podarilo/nepodarilo naplniť stanovený cieľ a či je potrebné s rodinou ďalej pracovať.

PODMIENKY PRE ZÁUJMOVÚ ČINNOSŤ, ŠPORTOVÚ ČINNOSŤ, KULTÚRNU ČINNOSŤ, REKREAČNÚ ČINNOSŤ A PREJAVOVANIE NÁBOŽENSKÉHO VYZNANIA A VIERY

Centrum prijíma klientov bez rozdielov rasy či vierovyznania od 0 rokov. Centrum môže vytvoriť podmienky na predĺženie pobytu plnoletej fyzickej osoby, ktorej bola v centre poskytovaná starostlivosť a to najviac do veku 27 rokov (§ 55 ods. 2 a 4).

V centre je možné, aby deti trávili voľný čas na dvore centra, ktorý ponúka možnosť rôznych športových činností. Dvor je vybavený multifunkčným ihriskom (futbalové bránky, basketbalové koše, priestor na volejbal, prípadne iné loptové hry). Dvor centra ďalej disponuje preliezacou zostavou so šmýkačkou a hojdačkami, pieskoviskom, trampolínou, kovovými preliezačkami, priestorom na opekanie a altánkom s posedením. Areál centra je oplotený, vyhovuje bezpečnostným štandardom.

Deti majú široký priestor pre realizáciu záujmovej, športovej, rekreačnej, kultúrnej činnosti a prejavovanie náboženského vyznania a viery. Všetky svoje aktivity vykonávajú slobodne a na základe dobrovoľnosti a záujmu. Svoj voľný čas môžu tráviť týmito aktivitami:

- návšteva krúžkov (počítačový, futbalový, basketbalový, šikovných rúk, florbalový, prípadne podľa aktuálnej ponuky základných škôl a Centra voľného času, starostlivosti o zvieratá),
- spolupráca s Centrom voľného času pri realizácii mimoškolských aktivít detí, prespávanie v CVČ, výlety vlakom do blízkeho okolia (spoznávanie hradov, zámkov),
- ručné práce detí v centre - rôzne veľkonočné prezenty ako kraslice, dekorácie z papiera, vlny, vaty, barančeky, kuriatka a zajačiky vo vajíčku, vtáčiky v hniezde, vajíčkové misky a vázičky, kvety, vianočné dekorácie na stromček, darčkové predmety pre seniorov DSS, maľovanie kriedami na asfalt, príprava výrobkov na vianočné trhy, celoročné práce detí v záhradke (okopávanie, výsadba plodín, polievanie, čistenie skalky, strihanie kríkov, rýľovanie a pod.), maľovanie obrazov (zapájanie sa do celoslovenských súťaží),
- pohybové aktivity - pobyt detí na dvore centra (loptové hry, bicyklovanie, preliezačky, hojdačky, stavanie snehuliakov v zime), pešie výlety detí do okolia centra (turistika, poznávanie kvetov, stromov, zbieranie plodov), návšteva plavárne v letných i zimných mesiacoch, športové hry detí, účasť na detských olympijských hrách,
- kultúrne a spoločenské vyžitie – návšteva kina s detskými a mládežníckymi filmami, návšteva divadla s predstaveniami pre deti, tvorba a realizácia predstavenia pre seniorov v DSS, skvalitňovanie kultúrneho prostredia centra formou násteniek, výstav a pestovaním kvetov, účasť na Folklorných slávnostiach a na jarmoku, Deň detí – súťaže a hry, účasť na motokrosoch pretekoch, ozdobovanie vianočného stromčeka na námestí miest Myjava a Nové Mesto nad Váhom,
- výlety – hrady a zámky (Červený Kameň, Trenčín, Beckov, Čachtice), prírodné parky (Stará Myjava, Dubník), ZOO (Bratislava, Bojnice), turistika (Javorina, Branč, Mohyla M. R. Štefánika),
- letné a zimné tábory - pobytové tábory pre deti hlavne v letných mesiacoch podľa ponuky a finančných možností centra, s ohľadom na finančné možnosti CDR,
- náboženské vyznanie – dieťa má právo vybrať si, či bude navštevovať hodiny náboženstva alebo etickú výchovu. Deti si majú právo zvoliť vierovyznanie podľa seba, rovnako ak dieťa prichádza s vlastným vierovyznaním v centre je plne rešpektované.

OPIS ZABEZPEČENIA ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI DEŤOM, PLNOLETÝM FYZICKÝM OSOBÁM, PRE KTORÉ SA VYKONÁVAJÚ POBYTOVÉ OPATRENIA V CENTRE

Vychovávateľ pozná zdravotný stav dieťaťa, riziká spojené s jeho chronickým ochorením, ovláda postupy pri akútnom zhoršení zdravotného stavu dieťaťa a pozná dávkovanie liekov, ktoré dieťa užíva. Vychovávateľ zabezpečuje pravidelné preventívne prehliadky, pravidelné kontroly v odborných ambulanciách a zabezpečuje dodržiavanie liečebného režimu dieťaťa, ktorý bol stanovený lekárom.

V prípade hospitalizácie vychovávateľ pripraví dokumentáciu, oblečenie, hygienické potreby, školské potreby a lieky, ktoré dieťa užíva. Počas hospitalizácie je s dieťaťom v kontakte a informuje sa o zdravotnom stave u ošetrojúceho lekára, v prípade potreby vykoná hospitalizáciu so sprievodom.

Zdravotná starostlivosť o deti, ktoré boli umiestnené v centre prebieha podľa nasledujúceho:

1.) Zabezpečenie zdravotnej starostlivosti spočíva v prvom rade v zaevidovaní dieťaťa u pediatra v Novom Meste nad Váhom, alebo Myjave. Po prijatí do centra dieťaťa absolvuje vstupnú prehliadku a ďalšie potrebné vyšetrenia. Na základe zistení môže pediater poslať dieťa na ďalšie odborné vyšetrenia:

- detská psychiatrická ambulancia v Trenčíne, alebo v Senici,
- logopedická ambulancia v Novom Meste nad Váhom alebo v Myjave,
- detská neurologická ambulancia v Novom Meste nad Váhom alebo v Trenčíne, alebo v Skalici,
- očná ambulancia v Novom Meste nad Váhom alebo v Myjave, v Trenčíne,
- dermatologická ambulancia v Novom Meste nad Váhom alebo v Myjave,
- ORL ambulancia v Novom Meste nad Váhom alebo v Myjave, NÚDCH Bratislava,
- ortopedická ambulancia v Novom Meste nad Váhom alebo v Myjave, Bratislava, Skalici
- chirurgická ambulancia v Novom Meste nad Váhom alebo v Myjave, v Trenčíne
- kardiologická ambulancia v Myjave,
- alergologická ambulancia v Novom Meste nad Váhom alebo v Myjave , Senica,
- nefrologická ambulancia v Novom Meste nad Váhom alebo v Myjave,
- urologická ambulancia v Novom Meste nad Váhom alebo v Myjave,
- hematologická ambulancia v Novom Meste nad Váhom alebo v Myjave,
- endokrinologická ambulancia v Senica, v Trenčíne,
- detská gynekologická ambulancia v Trenčíne,
- ambulancia rizikových novorodencov v Trenčíne, v Trnave.
- gynekologická ambulancia v Novom Meste nad Váhom, v Myjave,
- reumatologická ambulancia Piešťany,
- ambulancia rehabilitácie a fyzioterapie Senica,
- klinika stomatológie a maxilofacialnej chirurgie Bratislava.

2.) Zaevidovanie dieťaťa do niektorej zo stomatologických ambulancií, ktoré sa nachádzajú v Novom Meste nad Váhom alebo v Myjave a zabezpečenie pravidelných stomatologických prehliadok a následného ošetrenia dieťaťa.

3.) Ak je dieťa umiestnené v profesionálnej náhradnej rodine je základná zdravotná starostlivosť poskytovaná v mieste bydliska profesionálnych náhradných rodín.

OPIS ZABEZPEČENIA ŠKOLSKEJ DOCHÁDZKY A PRÍPRAVY NA POVOLANIE DETÍ A PLNOLETÝCH FYZICKÝCH OSÔB DO 25 ROKU VEKU PO UKONČENÍ POBYTOVÉHO OPATRENIA SÚDU NADOBUDNUTÍM PLNOLETOSTI DIEŤAŤA PODĽA § 55 ZÁKONA, PRE KTORÉ SA VYKONÁVAJÚ POBYTOVÉ OPATRENIA V CENTRE

Centrum zabezpečuje vzdelávanie prostredníctvom týchto školských zariadení:

Typ školy	Názov	Adresa
Materská škola	MŠ Senica	Janka Kráľa 729/19, Senica
	Spojená škola sv. Jozefa	pracovisko: J. Kollára 4, Nové Mesto nad Váhom
	MŠ J. Kollára	J. Kollára 3, Nové Mesto nad Váhom
	MŠ Šajdíkovce Humence	Šajdíkovce Humence 206
Základná škola	Spojená škola sv. Jozefa	Kľčové 87/5, Nové Mesto nad Váhom
	ZŠ Viestova, Myjava	Viestova 1, Myjava
	ZŠ Štúrova, Myjava	Štúrova 18, Myjava
	ZŠ Odborárska, NMV	Odborárska 10, Nové Mesto nad Váhom
Špeciálna základná škola	Spojená škola Myjava	Továrenská 63, Myjava
	Spojená škola NMnV	J. Kollára 3, Nové Mesto nad Váhom
	Spojená škola Senica	Brezová 1, Senica
Stredná škola	Stredná odborná škola Senica	V.P.Tótha 31/5, Senica
	Stredná priemyselná škola	ul. SNP 413/8, Myjava
	Stredná odborná škola	ul. Bzinská 11, Nové Mesto n. Váhom
	Spojená škola Trnava	Lomonosovova 2799/8, Trnava
	Stredná odborná škola pedagogická	Sokolská 6, Modra
	Stredná odborná škola odboru a služieb	Mojmírova 99/28, Piešťany
	Stredná odborná škola stavebná Emila Beluša Trenčín	Staničná 4, Trenčín

Centrum dokáže zabezpečiť deťom vzdelávanie iba v slovenskom jazyku.

OPIS PRÁV DIEŤAŤA ALEBO PLNOLETEJ FYZICKEJ OSOBY, PRE KTORÉ SA VYKONÁVAJÚ OPATRENIA V CENTRE A OPIS PRÁV RODIČA DIEŤAŤA A INÝCH BLÍZKYCH OSÔB DIEŤAŤA ALEBO PLNOLETEJ FYZICKEJ OSOBY, PRE KTORÉ SA VYKONÁVAJÚ OPATRENIA V CENTRE

Deti a plnoleté fyzické osoby majú právo:

- na kvalifikovanú všestrannú starostlivosť,
- na odbornú pomoc,
- právo na zachovanie identity,
- na stabilné prostredie,
- právo poznať podľa možností vlastných rodičov a právo na ich starostlivosť,
- právo udržiavať kontakt s oboma rodičmi, ak je odlúčené od jedného z nich alebo od oboch,
- na ochranu,
- na súkromie,
- právo na oddych a voľný čas, účasť v hrách,
- na zachovanie a zlepšenie kontaktu s blízkymi osobami,
- na vzdelávanie,
- na rozvoj svojich schopností,
- právo požiadať o pomoc pri ochrane svojich práv a to aj prostredníctvom tretej osoby,
- na ochranu osobných údajov.

Práva rodičov dieťaťa:

- právo na informácie o dieťati,
- právo stretávať sa s dieťaťom a tráviť s ním čas,
- právo byť s dieťaťom.

Ak rodičia nemajú rodičovské práva nijakým spôsobom upravené, obmedzené alebo odobraté centrum ich plne rešpektuje a vytvára podmienky na vzájomnú spoluprácu.

Centrum stretnutia podporuje, vytvára vhodné podmienky na stretávanie, poskytuje pomoc ak je potrebná na uľahčenie priebehu týchto stretnutí a to vždy so zreteľom na zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin dieťaťa. Ak je to v záujme dieťaťa môže sa týchto stretnutí zúčastniť aj zamestnanec centra. Návštevy musia prebiehať tak, aby neboli obmedzené práva ostatných klientov centra. Každá návšteva musí byť vopred ohlásená a to aj v prípade, že sa jedná o pobyt dieťaťa mimo centra v prípade rôznych výletov, návštev, krátkodobých, dlhodobých, víkendových či prázdninových pobytov. Deti umiestnené v profesionálnych náhradných rodinách sa stretávajú s rodičmi a inými blízkymi osobami na pôde centra. Návštevy prebiehajú v návštevných priestoroch na tento účel slúžiacich a vybavených. Návštevné priestory sa nachádzajú na pracovisku Brezovská 473/3, 907 01 Myjava. Ide o kuchyňu s vybavením

určenú na prípravu stravy spojenú s priestorom na spanie a sociálne zariadenie (WC, kúpeľňa, sprchový kút). Podmienky a dĺžka pobytu sa určuje na základe dohody medzi centrom a rodičom. Maximálna dĺžka pobytu rodiča je štyri dni najlepšie počas víkendu. Stretnutia musia byť zo strany dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktorú sa vykonávajú opatrenia v centre dobrovoľné. O každej návšteve sa vedie písomná dokumentácia.

Dieťa, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre sa môže obrátiť aj bez vedomia centra na orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd alebo prokuratúru.

Základným cieľom opatrení je poskytnutie potrebnej pomoci rodinám tak, aby deti mohli vyrastať v starostlivosti svojich rodičov. Deťom je k dispozícii schránka dôvery, kde môžu anonymne zaslať svoje sťažnosti, alebo priania.

Dieťa môže požiadať o ochranu svojich práv:

- orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- iný štátny orgán, ktorý je príslušný chrániť práva a právom chránené záujmy dieťaťa,
- zariadenie,
- obec,
- vyšší územný celok,
- akreditovaný subjekt,
- školu a školské zariadenie,
- poskytovateľa zdravotnej starostlivosti,
- môže zavolať na linku detskej pomoci.

Podmienky doručovania pošty, prístupu na internet a používania telefónu:

Maloleté dieťa aj plnoletá fyzická osoba, pre ktorú sa vykonávajú opatrenia v centre môže používať služobný telefón ak je o tom upovedomený zamestnanec centra, a to na účely kontaktovania sa s príbuznými a inými osobami, ku ktorým má blízky vzťah alebo ak sa jedná o použitie služobného telefónu na účely priamo súvisiace s opatreniami, ktoré centrum vykonáva v prospech dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby. Telefónne čísla na ktorých je možné kontaktovať dieťa rodičom alebo jeho blízkou osobou sú:

1. SUS – 0915 834 215
2. SUS – 0915 833 807
3. SUS – 0915 833 534
4. ŠSUS – 0915 832 737

Prístup na internet má každé dieťa aj plnoletá fyzická osoba, pre ktorú sa vykonávajú opatrenia v centre, a to neobmedzene ak slúži na študijné a iné prospešné účely zamerané na pomoc a rozvoj dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktorú sa vykonávajú opatrenia v centre. V prípade používania počítača na hry s vedomím službukonajúceho vychovávateľa.

Pošta a balíky, ktoré sú deťom a plnoletým fyzickým osobám, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre pravidelne doručované a centrum poskytuje pomoc, ak o ňu klient centra požiada pri ich prípadnom vybavovaní.

Centrum si vyhradzuje právo neumožniť kontakt rodiča s dieťaťom ak:

- je rodič pod vplyvom omamných látok alebo alkoholu,
- ak rodič vykazuje známky agresivity,
- centrum rešpektuje názor dieťaťa a neumožní stretnutie pokiaľ dieťa stretnutie odmieta,
- ak sa rodič vyhráňa ublížením dieťaťa alebo personálu centra,
- ak má rodič pri sebe predmety alebo zbrane, ktoré môžu spôsobiť ujmu na zdraví.

OPIS POVINNOSTÍ DIEŤAŤA ALEBO PLNOLETEJ FYZICKEJ OSOBY, PRE KTORÉ SA VYKONÁVAJÚ OPATRENIA V CENTRE A OPIS POVINNOSTÍ RODIČA DIEŤAŤA A INÝCH BLÍZKYCH OSÔB DIEŤAŤA ALEBO PLNOLETEJ FYZICKEJ OSOBY, PRE KTORÉ SA VYKONÁVAJÚ OPATRENIA V CENTRE, VRÁTANE PODMIENOK NÁVŠTEV V CENTRE TAK, ABY NÁVŠTEVY NENARÚŠALI PROGRAM CENTRA

Dieťa alebo plnoletá fyzická osoba sú povinní:

- Deti prejavujú zamestnancom úctu a rešpekt
- Vzájomné nezhody riešia slušným spôsobom bez používania vulgarizmov
- Spolupracovať s vychovávateľom na ochrane svojho zdravia
- Osobnou pomocou sa podieľať na spoločných potrebách skupiny
- Dodržiavať pokyny pracovníkov centra
- Zodpovedne a svedomito vykonávať pridelenú činnosť
- Dodržiavať denný harmonogram centra
- Dodržiavať zákaz fajčenia v celom objekte centra

Rodič je povinný:

- Rodič je povinný ohlásiť žiadosť o krátkodobý pobyt dieťaťa v rodine najmenej tri dni pred termínom pobytu.
- Rodič má povinnosť zabezpečovať starostlivosť a výchovu dieťaťa počas návštevy dieťaťa v domácom prostredí tak, ako im to určuje plán činnosti pre rodinu.
- Rodičia majú povinnosť počas návštevy dieťaťa v domácom prostredí chrániť zdravie detí, pokračovať v zdravotnej starostlivosti dieťaťa (podávanie liekov ak je to potrebné).
- Rodičia majú povinnosť informovať centrum o zmene svojho bydliska, pracoviska a o všetkých skutočnostiach, ktoré môžu byť nápomocné počas dočasnej starostlivosti o dieťa v centre.
- Rodič je povinný ohlásiť vopred svoju plánovanú návštevu v centre
- Ak svoju návštevu v centre neohlási dostatočne včas je povinný prispôbiť svoj program počas svojej návštevy v centre programu výchovnej skupiny.
- Dodržiavať zákaz fajčenia v celom objekte centra.
- Povinnosť platiť dieťaťu výživné na základe rozhodnutia súdu.

TAXATÍVNY OPIS VÝCHOVNÝCH PROSTRIEDKOV, KTORÉ JE MOŽNÉ ULOŽIŤ ZA NEDODRŽANIE POVINNOSTÍ PODĽA PREDCHÁDZAJÚCEHO BODU, VRÁTANE ČASU ICH TRVANIA A MOŽNOSTI PREHODNOTENIA VÝCHOVNÉHO PROSTRIEDKU, AK S JEHO POUŽITÍM DIEŤA ALEBO PLNOLETÁ FYZICKÁ OSOBA, PRE KTORÉ SA VYKONÁVAJÚ OPATRENIA V CENTRE, NESÚHLASIA

Službukonajúci vychovávateľ má kompetenciu zadávať výchovné prostriedky pri problémovom správaní sa dieťaťa. Správanie dieťaťa sa hodnotí na večernej komunite alebo na každomesačnej spoločnej komunite. Dieťa má právo sa k hodnoteniu vyjadriť a samé si navrhnúť či už formu odmeny alebo sankcie. Pri pretrvávajúcich problémoch v správaní, sa na porade zamestnancov skupiny, sprevádzajúceho vychovávateľa a členov odborného tímu centra prehodnotia doteraz realizované výchovné prostriedky a prijímú následné nové.

Ak si dieťa neplní svoje povinnosti alebo porušuje pravidlá slušného správania, hrubo sa správa, či sa vulgárne vyjadruje voči iným deťom či dospelým, je v kompetencii službukonajúceho vychovávateľa vyvodiť tieto sankčné výchovné prostriedky:

- napomenutie,
- dohovor,
- skrátiť čas používania mobilného telefónu,
- skrátiť alebo obmedziť čas používania PC a televízora na zábavu a relax,
- skrátiť alebo obmedziť samostatnú vychádzku mimo centrum, dieťa sa môže pohybovať iba v areáli centra alebo mimo centra len za prítomnosti vychovávateľa,
- pozastavenie vyplácania vreckového na určitý čas,
- ak sa dieťa zdržovalo bez súhlasu mimo centra, suma vreckového sa zníži o pomernú sumu pripadajúcu na počet dní neprítomnosti (úteku).

Pri vyvodzovaní a následnom prijímaní výchovných prostriedkov, vždy do procesu výberu výchovného prostriedku zapájame aj dieťa s úmyslom dosiahnuť pozitívnu zmenu v správaní dieťaťa, ktorá by mala trvalý charakter. Prijaté výchovné prostriedky integrujeme aj do tvorby výchovných plánov s dieťaťom. Čas trvania výchovného prostriedku je vopred dohodnutý s dieťaťom – najdlhšie v trvaní dva týždne (okrem pozastavenia vyplácania vreckového). Výchovný prostriedok je možné počas jeho trvania prehodnotiť – je možné ho skrátiť, odpustiť, predĺžiť – na prehodnotení spolupracuje vychovávateľ spoločne s dieťaťom.

Spôsob poskytovania vreckového v centre

Pre účely usmerňovania sociálneho vývinu dieťaťa a mladého dospelého sa dieťaťu a mladému dospelému poskytuje vreckové mesačne v ustanovenej výške. Vreckové sa poskytuje dieťaťu jednorázovo na začiatku kalendárneho mesiaca. Vreckové preberá pre konkrétne dieťa jeho sprevádzajúci vychovávateľ, ktorý dieťaťu vreckové odovzdá podľa individuálnej dohody s dieťaťom – buď plnú sumu na začiatku mesiaca, ak je dieťa zodpovedné a mína ho účelne alebo po čiastkach podľa dohody s dieťaťom.

O spôsobe využitia vreckového rozhoduje dieťa v spolupráci so sprevádzajúcim vychovávateľom. So súhlasom dieťaťa z vreckového možno tvoriť úspory.

Za deti v profesionálnej náhradnej rodine preberá vreckové profesionálny náhradný rodič, ktorý vreckové odovzdá dieťaťu. Vychovávateľ a profesionálny náhradný rodič si spolu s dieťaťom vedie záznam o prevzatí vreckového dieťaťom.

OPIS POSTUPU V RIZIKOVÝCH SITUÁCIÁCH PRE DIEŤA ALEBO PLNOLETÚ FYZICKÚ OSOBU, PRE KTORÉ SA VYKONÁVA POBYTOVÉ OPATRENIE V CENTRE, VRÁTANE POSTUPU PRI NEDOVOLENOM OPUSTENÍ CENTRA DIEŤAŤOM, PRI ÚRAZE DIEŤAŤA ALEBO PLNOLETEJ FYZICKEJ OSOBY, VÁŽNYCH NEZHODÁCH MEDZI DEŤMI A DEŤMI A ZAMESTNANCAMI CENTRA

Opis postupu v rizikových situáciách:

Zamestnanci a rodičia, ktorí sa v centre zdržujú sa snažia zabezpečiť bezpečnosť prostredia, v ktorom deti vyrastajú. Povinnosťou je dodržiavať opatrenia na zamedzenie vzniku požiaru a priebežne odstraňovať možné zdroje úrazov. Vychovávatelia a rodičia počas návštevy dieťaťa v centre dodržiujú zásady bezpečnosti, aby neohrozili zdravie dieťaťa (bezpečné skladovanie liekov, čistiacich prostriedkov, zápaličiek/zapaľovačov a hnojív na kvetiny v uzamykateľných priestoroch na to určených, mimo dosahu detí). Vychovávatelia/rodičia deťom preventívne a priebežne vysvetľujú dodržiavanie bezpečnostných zásad.

Počas komunity je deťom vysvetľované, že ak sú v centre svedkom krízovej situácie ohrozenia zdravia niektorého z detí, alebo plnoletej fyzickej osoby, snažia sa poskytnúť prvú pomoc a bezodkladne to oznámia službukonajúcej vychovávateľke, ktorá bude pokračovať v poskytovaní prvej pomoci alebo inej zdravotnej starostlivosti. *V kritickej, napätej, rizikovej, nebezpečnej situácii prítomné deti zachovávajú pokoj, nezhrromažďujú sa okolo zraneného alebo agresívneho dieťaťa a bez usmerňovania vychovávateľa sa vzdialia do bezpečného priestoru, kde spoločne počkajú (napr. pri sledovaní televízie alebo pri spoločenskej hre) na vyriešenie celej situácie a na ďalšie pokyny vychovávateľa alebo iného zamestnanca centra.*

A. Opis postupu pri nedovolenom opustení centra dieťaťom,

Pokiaľ sa stane, že sa dieťa nevráti z vychádzky, zo školy, prípadne bez dovolenia odíde z centra je službukonajúci vychovávateľ povinný nahlásiť tento stav príslušnému policajnému oddeleniu v danom meste a zároveň je povinný udalosť bezodkladne oznámiť riaditeľovi centra.

Pracovisko *Nové Mesto nad Váhom* kontaktuje tel. číslo: 096124 7613, prípadne linku 158

Pracovisko *Myjava* kontaktuje tel. číslo: 096123 3955, prípadne linku 158

Službukonajúci vychovávateľ vyhodnotí situáciu podľa vlastného uváženia. Je povinnosťou vychovávateľa kontaktovať Obvodné oddelenie policajného zboru najneskôr do 22:00 hod. V prípade, že sa jedná o mladšie dieťa, alebo vychovávateľ vyhodnotí situáciu ako závažnú kontaktuje policajný zbor čo najskôr.

Predtým ako kontaktujete PZ je potrebné:

- Zistiť, kde bolo dieťa naposledy a s kým (prezrieť blízke okolie posledného známeho pobytu dieťaťa).
- Telefonicky alebo osobne zistiť, či sa dieťa nenachádza u príbuzných, v škole, či o ňom nevedia učitelia zo školy, ktorú dieťa navštevuje.
- Zistiť u spolužiakov a kamarátov dieťaťa, či nevedia kde sa nachádza, zistiť u jeho kamarátov aké mal plány, kde a prípadne s kým sa mal stretnúť, zistiť, či sa dieťa nenachádza v nemocnici alebo na inom verejne prístupnom mieste, pri nahlasovaní dieťaťa je potrebná jeho čo najaktuálnejšia fotografia, popis oblečenia, farba očí, farba a strih vlasov, vek dieťaťa, adresy miest, kde sa obvykle zdržuje, kontakty na jeho kamarátov, aktuálny zdravotný stav, popis špecifických telesných znamení, iné zvláštnosti na lepšiu identifikáciu nezvestnej osoby.
- Pri hľadaní je potrebné postupovať individuálne podľa veku dieťaťa.

B. Opis postupu pri úraze dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby

- Zachovajme pokoj. Upokojme nielen postihnutého, ale aj ostatné deti a seba.
- Počas akútneho stavu dieťaťa / plnoletej fyzickej osoby zabezpečme jeho izoláciu od ostatných detí. Ak si to zdravotný stav vyžaduje odstránme z jeho okolia predmety, ktorými by sa mohol poraniť. (Např.: počas kŕčovitého záchvatu.)
- Zorientujme sa v stave postihnutého a ak má viac poranení riešme tie najzávažnejšie. Ak je to možné, snažme sa získať aspoň základné informácie o okolnostiach úrazu či ochorenia. Podľa miery dôležitosti je potrebné na dieťaťi si všímať (či je dieťa pri vedomí, či dýcha, či má hmatateľný pulz, či nekrváca, či má viditeľné vonkajšie poranenie, či odpovedá na otázky zmysluplne, atď.).
- Postihnutému nedávajme nič jesť ani piť.
- Konajme. Poskytnime prvú pomoc.
- Podľa závažnosti zdravotného stavu rozhodneme, či zoberieme dieťa / plnoletú fyzickú osobu na pohotovosť, zjaldeme k detskému lekárovi počas ordinačných hodín, privoláme rýchlu zdravotnícku pomoc na telefónnom čísle 112 alebo 155 alebo ošetríme zranenie na mieste.

Pri menej závažnej odrenine

- Emočná podpora s tíšnením dieťaťa.
- Dezinfekcia postihnutého miesta.
- Použitie sterilného obväzu / náplasti pri ošetroení rany.

Pri zranení hlavy, náraze končatiny

- Vyhládanie lekárskej pohotovostnej služby s potrebou odborného posúdenia prípadného úrazu, zlomeniny a následnej liečby.
- Ostatné deti v čase neprítomnosti vychovávateľa a zraneného dieťaťa zostávajú v starostlivosti ďalšieho vychovávateľa SUS.
- Povinnosťou vychovávateľa je každý úraz dieťaťa zapísať do denného hlásenia s opisom udalosti.

C. Opis postupu pri vážnych nezhodách medzi deťmi v centra

- Zhodnotíme situáciu a riziká (je potrebné, aby vychovávateľ kontroloval situáciu akútneho konfliktu).
- Ak vychovávateľ vyhodnotí nutnosť zabrániť ohrozeniu, vstupuje medzi deti v konflikte, prerušuje ich očný kontakt, sťahuje pokojným spôsobom pozornosť na seba pomenovaním emócie dieťaťa: „Vidím, že si sa nahneval.“
- Snažme sa upokojiť hostilné dieťa. Hovorme s ním pokojným a jasným tónom hlasu. Izolujme ho od ostatných detí. Napr.: *Podme sa posadiť do vedľajšej izby, pohovoríme si o tom, čo potrebuješ.* Prehliadajme slovné urážky na našu osobu, venujeme sa vecným témam.
- Vychovávateľ upokojuje situáciu tým, že odvedie jedno z detí z miesta konfliktu. Presvedča dieťa o vplyve jeho správania na ostatných: Napr.: *Svojim krikom ostatné deti desíš.* Vychovávateľ alebo psychológ centra vystupuje v roli toho, kto pomáha.
- Pri komunikácii s agresívnym dieťaťom udržujeme od neho vzdialenosť asi 1m a pri eskalácii napätia treba túto vzdialenosť zvýšiť trikrát s cieľom vyhnúť sa fyzickému napadnutiu. Agresívneho dieťaťa sa nesmieme dotýkať a aj po upokojení, treba dotyky zväziť. Pokiaľ je zníženie napätia u dieťaťa viditeľné, viac na neho nehovoríme, lebo by sme mohli vyvolať ďalšiu vlnu napätia.
- Vychovávateľ zostáva empatický, za každú cenu nezisťuje objektívnu pravdu, neapeluje na rozum a morálne ponaučenie, nezisťuje kto začal.
- Počúva dieťa, chce prejsť porozumenie - „Nechcem byť proti Tebe.“ - „Iba sedím a čakám na Teba.“ - „Vypočujem si Ťa“.
- Ak si to zdravotný stav dieťaťa vyžaduje, kontaktujeme odborného lekára psychiatra ak je dieťaťa v jeho dispenzari alebo privoláme RZP – tel. číslo 112, 155.

D. Opis postupu pri vážnych nezhodách medzi deťmi a zamestnancami centra

Pri afektívnom záchvate dieťaťa, ktoré sa prejavuje agresívne je dôležité:

- Zamestnanec centra sa snaží zachovať pokoj.
- Prvoradá je bezpečnosť ostatných detí, zamestnanec chráni deti tým, že ich izoluje od dieťaťa v afekte (posiela deti na inú skupinu, prípadne do inej miestnosti).
- Pri afektívnom záchvate dieťaťa, ktoré smeruje agresívne správanie voči zamestnancovi centra, zamestnanec chráni sám seba odchodom do inej miestnosti, privolaním iného zamestnanca alebo privolaním rýchlej zdravotnej pomoci.
- V afektívnom záchvate na dieťa nehovoríme a nedotýkame sa ho.
- Odstraňujeme možné zdroje úrazov.

Pri verbálnom konflikte medzi dieťaťom a zamestnancom centra je dôležité:

- Uvoľniť hnev dospelého mimo dieťaťa.
- Zamestnanec centra hovorí o sebe nie o dieťati: Používa Ja výroky hovoreným/pokojným tónom bez kriku. „Nechcem byť proti Tebe, snažím sa porozumieť tomu, čo by si potreboval. Rozmýšľam nad tým, ale JA nie som spokojný, TY nie si spokojný, teraz to necháme tak“.
- Konflikt s dieťaťom sa snažíme neriešiť pred všetkými „s publikom“.

- Nestupňujeme konflikt, neznevažujeme dieťa. Vyjadrujeme sa k správaniu, nie k osobnosti dieťaťa.
- Zameriame sa na iné dieťa, inú tému.
- Snažíme sa mať v sebe poriadok, osobné konflikty neprenášajme na dieťa.
- Nesnažme sa vyhrať konflikt za každú cenu.

V Myjave: 19. 03. 2026

.....
Mgr. Milan Taran
riaditeľ CDR Myjava